

The Biofore Company **UPM**

AIMING HIGHER WITH BIOFORE

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2018

Osavuositarkastus Q3 2018:

Vahva tulos asettaa UPM:n riman uudelle tasolle

Q3 2018 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 6 % 2 650 (Q3 2017: 2 493) miljoonaan euroon.
- Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 20 % 420 (351) miljoonaan euroon.
- Myyntihinnat nousivat kaikilla liiketoiminta-alueilla, mikä ylitti korkeampien tuotantopanosten kustannusten vaikutuksen.
- UPM Communication Papersin ja UPM Biorefiningin väliaikaisilla toiminnallisilla haasteilla oli 30 miljoonan euron negatiivinen vaikutus.
- Liiketoiminnan rahavirta oli vahva 434 (486) miljoonaa euroa.

Q1–Q3 2018 lyhyesti

- Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 20 % 1 109 (Q1–Q3 2017: 926) miljoonaan euroon.
- Myyntihinnat nousivat kaikilla liiketoiminta-alueilla, mikä ylitti korkeampien tuotantopanosten kustannusten ja epäsuotuisten valuuttakurssien vaikutuksen.
- UPM maksoi osinkoa 613 miljoonaa euroa.
- Nettovelka laski 4 (623) miljoonaan euroon.
- UPM käynnisti kohdenneitet kasvuhankkeet houkuttelevan irrokepaperisegmentin kasvuun Saksassa, Suomessa ja Kiinassa.

Tunnuslukuja

	Q3/2018	Q3/2017	Q2/2018	Q1–Q3/2018	Q1–Q3/2017	Q1–Q4/2017
Liikevaihto, milj. euroa	2 650	2 493	2 589	7 752	7 439	10 010
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	487	425	425	1 362	1 180	1 631
% liikevaihdosta	18,4	17,1	16,4	17,6	15,9	16,3
Liikevoitto, milj. euroa	417	379	349	1 151	960	1 259
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	420	351	334	1 109	926	1 292
% liikevaihdosta	15,9	14,1	12,9	14,3	12,4	12,9
Voitto ennen veroja, milj. euroa	401	357	337	1 108	914	1 186
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, milj. euroa	404	328	322	1 067	878	1 218
Kauden voitto, milj. euroa	328	286	269	905	730	974
Vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	330	267	258	875	707	1 004
Tulos per osake (EPS), euroa	0,61	0,54	0,50	1,69	1,37	1,82
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,61	0,50	0,48	1,64	1,32	1,88
Oman pääoman tuotto (ROE), %	14,5	13,9	12,1	13,5	11,7	11,5
Vertailukelpoinen ROE, %	14,6	13,0	11,6	13,0	11,4	11,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	16,7	14,8	14,2	15,3	12,2	12,5
Vertailukelpoinen ROCE, %	16,8	13,6	13,6	14,8	11,7	12,8
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	434	486	329	970	1 151	1 558
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,81	0,91	0,62	1,82	2,16	2,92
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	17,21	15,61	16,37	17,21	15,61	16,24
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, milj. euroa	9 942	10 098	9 691	9 942	10 098	9 777
Nettovelka kauden lopussa, milj. euroa	4	623	401	4	623	174
Nettovelka/EBITDA (viim. 12 kk)	0,00	0,41	0,23	0,00	0,41	0,11
Henkilöstö kauden lopussa	19 076	19 335	19 836	19 076	19 335	19 111

UPM esittää tietyt tunnusluvut toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista, jotka ovat European Securities and Markets Authority (ESMA) antaman ohjeen mukaisia vaihtoehtoisia tunnuslukuja. Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa » UPM:n vuoden 2017 vuosikertomuksessa.

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alue muutti nimensä UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueeksi 26.4.2018. Muutos ei vaikuta raportoituihin lukuihin.

Toimitusjohtaja Jussi Pesonen kommentoi Q3:n tulosta:

”Kolmannen neljänneksen tulos oli erinomainen, mikä asettaa rimamme uudelle tasolle. Asiakaskysyntä jatkui terveenä. Onnistuimme nostamaan myyntihintoja lähes kaikissa liiketoiminnoissa, ja kuudesta liiketoiminta-alueestamme viidessä hinnankorotukset riittivät kompensoimaan nousseet tuotantokustannukset. Liiketoimintamallimme tuottaa edelleen tulosta.

Liikevaihto kasvoi 6 %. Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 20 % ja oli 420 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali ylsi 15,9 %:iin, mikä kertoo tämän hetken tulostasostamme verrattuna ensimmäiseen vuosipuoliskoon. Liiketoiminnan rahavirta oli vahva ja tase käytännössä velaton neljänneksen lopussa.

Eniten tulostaan paransi UPM Biorefining, joka teki ennätysellisen neljännestuloksen. Sellu-, biopolttoaine- ja sahaliiketoiminnat onnistuivat kaikki nostamaan hintojaan. Biopolttoaineet saavutti uuden tuotantotason toisen vuosineljänneksen kunnossapitoseisokin jälkeen. Kolmannen neljänneksen sellutoimituksia jarruttivat tilapäisesti Fray Bentosin tehtaan neljä ukkosmyrskyjen aiheuttamaa tuotannon alasajoa.

UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueen tulos oli hyvä ja vakaa. Nousseet tuotantokustannukset ja alemmat toimitusmäärät onnistuttiin kompensoimaan hintojen korotuksilla. Valitettava turbiinin rikkoontuminen ja tuotannon alasajo Plattlingin tehtaalla aiheuttivat ylimääräisiä kustannuksia tilanteessa, jossa sähkön hinnat olivat korkeat. UPM Energy hyötyi korkeammista sähkön hinnoista ja paransi tulostaan, vaikka kuiva sää rajoitti vesivoimatuotantoa.

UPM Raflatacin ja UPM Plywoodin tulostaso oli vakaa, ja niissäkin kustannusten nousu onnistuttiin kattamaan hinnankorotuksilla. Epäsuotuisat valuuttakurssit vaikuttivat liiketoimintoihin jonkin verran.

UPM Specialty Papersin tulos laski vakaasta kysynnästä huolimatta. Lasku johtui pääosin sellukustannusten jatkuneesta noususta.

Onnistuimme nostamaan tarrapapereiden hintoja, mutta emme niin paljon, että niillä olisi täysin kompensoitu kohonneita sellukustannuksia. Erikoispapereiden hinnat laskivat Kiinan markkinoiden lisääntyneen tarjonnan takia.

Merkittävät uudistushankkeemme tarjoavat ainutlaatuisia ja mielenkiintoisia mahdollisuuksia huomattavaan pitkän aikavälin tuloskasvuun. Uruguayssa mahdollisen uuden maailmanluokan sellutehtaan valmistelut etenevät. Rautatien kilpailutus on loppuvaiheessa ja tarjouskilpailu sataman osalta on alkanut. UPM on toiminut tehtaan ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten arvioinnin viranomaisille. Aktiivinen vuoropuhelu paikallisten sidosryhmien kanssa on ollut tärkeä osa prosessia. Seuraavaksi odotamme konkreettisia edistysaskelia liittyen infrastruktuurin rakentamiseen ja työehtokäytäntöihin.

Valmistelut jatkuvat myös kiinnostavissa biomolekyyli liiketoiminnoissa. Jatkamme UPM Biochemicals -yksikössä esisuunnittelutyötä mahdollisen teollisen mittakaavan biokemikaalijalostamon rakentamiseksi Saksaan. UPM Biofuels toteutti ympäristövaikutusten arvioinnin mahdollisen biojalostamon rakentamisesta Kotkaan, ja arviointi on nyt jätetty viranomaisille loppupäätelmiä varten.

Kaiken kaikkiaan UPM on erinomaisessa kunnossa ja valmis tarttumaan biotalouden tarjoamiin rajattomiin mahdollisuuksiin luoda arvoa ja kasvattaa liiketoimintaa. Uskomme, että kasvavat ja kestävät liiketoiminnat voivat tarjota ratkaisuja globaaleihin haasteisiin kuten luonnonvarojen niukkuuteen ja ilmastonmuutokseen. Neljänneksen aikana vastuullinen toimintamme sekä pyrkimyksemme tarjota vastuullisia ratkaisuja saivat tunnustusta sitoutumisesta Yhdistyneiden Kansakuntien Global Compact -aloitteeseen. UPM myös listattiin Dow Jonesin kestävä kehityksen indeksiin. Innovaatiomme luovat arvoa ja liiketoimintamahdollisuuksia tulevaisuudessa, joka ei ole riippuvainen fossiilista raaka-aineista.”

Näkymät vuodelle 2018

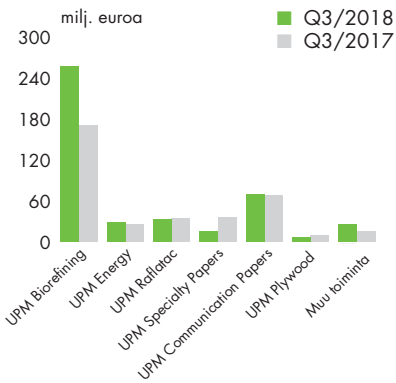
UPM:n vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan jatkavan kasvuaan vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017. Loppuvuoden 2018 vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan olevan merkittävästi parempi kuin alkuvuonna 2018.

Perusteet UPM:n liiketoiminnoille vuonna 2018 ovat myönteiset. Myyntihintojen korotusten odotetaan ylittävän muuttuvien kustannusten nousun vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017.

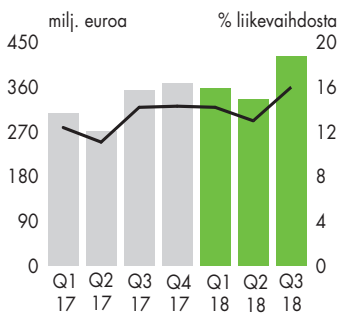

Tulos

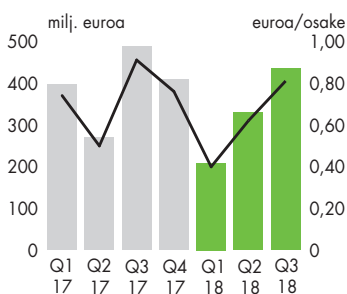
Vertailukelpoinen EBIT

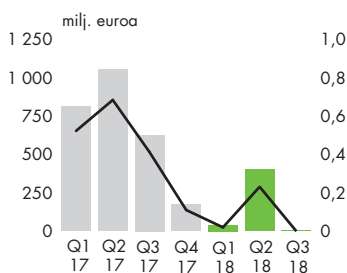
Vertailukelpoinen EBIT

Liiketoiminnan rahavirta

Nettovelka ja nettovelka/EBITDA

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen liikevaihto oli 2 650 miljoonaa euroa, 6 % enemmän kuin vuoden 2017 kolmannen neljänneksen liikevaihto 2 493 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi UPM Biorefining-, UPM Specialty Papers-, UPM Communication Papers-, UPM Energy- ja UPM Raflatac -liiketoiminta-alueilla ja säilyi samalla tasolla UPM Plywood -liiketoiminta-alueella.

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 20 % ja oli 420 (351) miljoonaa euroa eli 15,9 % (14,1 %) liikevaihdosta. Myyntihinnat nousivat kaikilla UPM:n liiketoiminta-alueilla. Korkeampien myyntihintojen positiivinen vaikutus oli selvästi suurempi kuin korkeampien muuttuvien kustannusten ja valuuttakurssimuutosten negatiivinen vaikutus.

Kiinteät kustannukset nousivat 12 miljoonaa euroa. Toimitusmäärät vähenivät vertailujakssoon verrattuna johtuen osittain neljännekseen vaikuttaneista tilapäisistä toiminnallisista syistä.

Pääosin Fray Bentosin sellutehtaan tilapäisillä tuotannollisilla tekijöillä sekä Plattlingin paperitehtaan turbiinivauriolla ja sitä seuranneella seisokilla oli -30 miljoonan euron vaikutus 2018 kolmannen vuosineljänneksen liikevoittoon.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 105 (104) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 37 (29) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 417 (379) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat kaudella -3 (28) miljoonaa euroa.

Korkokulut ja muut rahoituskulut nettona olivat 17 (16) miljoonaa euroa. Kurssierot ja käypien arvojen muutokset olivat 0 miljoonaa euroa (5 miljoonaa euroa tappiota). Tuloverot olivat 73 (72) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin liittyvät verot olivat 1 (-10) miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen voitto oli 328 (286) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoinen kauden voitto oli 330 (267) miljoonaa euroa.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 26 % ja oli 420 (334) miljoonaa euroa eli 15,9 % (12,9 %) liikevaihdosta.

Myyntihinnat nousivat useimmilla UPM:n liiketoiminta-alueilla. Korkeampien myyntihintojen positiivinen vaikutus kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten ja epäsuotuisten valuuttakurssimuutosten negatiivisen vaikutuksen.

Kiinteät kustannukset laskivat merkittävästi kausiluontoisten tekijöiden ja vuoden toiselle neljännekselle ajoittuneiden useiden merkittävien kunnossapitoseisokkien yhteisvaikutuksesta. Laajojen kunnossapitoseisokkien yhteisvaikutus liikevoittoon oli -90 miljoonaa euroa vuoden toisella neljänneksellä. Vuoden kolmannella neljänneksellä pääosin Fray Bentosin sellutehtaan tilapäisillä tuotannollisilla tekijöillä sekä Plattlingin paperitehtaan turbiinivauriolla ja sitä seuranneella seisokilla oli -30 miljoonan euron vaikutus 2018 kolmannen vuosineljänneksen liikevoittoon.

Toimitukset kasvoivat hieman, mutta kasvua rajoittivat osittain neljännekseen vaikuttaneet tilapäiset toiminnalliset syyt.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 105 (106) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 37 (14) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 417 (349) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vuoden 2018 tammi-syyskuun liikevaihto oli 7 752 miljoonaa euroa, 4 % enemmän kuin vuoden 2017 vastaavan ajanjakson liikevaihto 7 439 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi UPM Biorefining-, UPM Specialty Papers-, UPM Energy- ja UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueilla mutta laski UPM Raflatac -liiketoiminta-alueella.

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 20 % ja oli 1 109 (926) miljoonaa euroa eli 14,3 % (12,4 %) liikevaihdosta. Myyntihinnat nousivat kaikilla UPM:n liiketoiminta-alueilla. Korkeampien myyntihintojen positiivinen vaikutus oli selvästi suurempi kuin korkeampien muuttuvien kustannusten ja valuuttakurssimuutosten negatiivinen vaikutus.

Kiinteät kustannukset nousivat 39 miljoonaa euroa viime vuodesta johtuen pääasiassa useiden merkittävien kunnossapitoseisokkien ajoittumisesta toiselle neljännekselle. Toimitusmäärät vähenivät viime vuoteen verrattuna.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 317 (335) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 61 (77) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 1 151 (960) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat kaudella 41 (34) miljoonaa euroa. UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueen Saksassa sijaitsevien Schongaun ja Ettringenin vesivoimalaitosten myynnistä syntyi 30 miljoonan euron voitto. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi myös 18 miljoonaa euroa edellisvuosien UPM Communication Papersin rakennejärjestelyvarausten peruutuksia.

Korkokulut ja muut rahoituskulut nettona olivat 45 (35) miljoonaa euroa. Kurssieroista ja

käypien arvojen muutoksesta syntyi 2 miljoonan euron voitto (11 miljoonan euron tappio). Tuloverot olivat 203 (184) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin liittyvät verot olivat –12 (–12) miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 tammi–syyskuun voitto oli 905 (730) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen kauden voitto oli 875 (707) miljoonaa euroa.

Rahavirta ja rahoitus

Vuoden 2018 tammi–syyskuussa liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoitusta oli 970 (1 151) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma kasvoi katsauskauden aikana 237 miljoonaa euroa (väheni 30 miljoonaa euroa) kausiluonteisten tekijöiden ja UPM:n tuotteiden ja raaka-aineiden hintojen nousun johdosta.

31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta maksettiin osinkoa 1,15 euroa osakkeelta (yhteensä 613 miljoonaa euroa). Osingon maksupäivä oli 19.4.2018.

Nettovelka laski 4 (623) miljoonaa euroon kauden lopussa. Velkaantumistaso 30.9.2018 oli 0 % (7 %). Viimeisen 12 kuukauden EBITDA:n perustuva nettovelan ja EBITDA:n suhde oli kauden lopussa 0,00 (0,41).

UPM:n rahavarat ja käyttämättömät luottolimiitit olivat 30.9.2018 yhteensä 0,7 miljardia euroa.

Investoinnit

Vuoden 2018 tammi–syyskuussa investoinnit olivat 194 (209) miljoonaa euroa eli 2,5 % (2,8 %) liikevaihdosta. Kokonaisinvestointien, ilman investointeja osakkeisiin, ennakoidaan vuonna 2018 olevan noin 300 miljoonaa euroa.

Huhtikuussa 2017 UPM ilmoitti vahvistavansa asemaansa tarra-markkinoilla ja investoi noin 6 miljoonaa euroa Tampereen tehtaan erikoistarralaminaatin valmistukseen. Tehtaalle rakennetun uuden erikoistutelinjan tuotanto keskittyy pieniin ajosarjoihin. Lisäksi tehtaan sisäistä logistiikkaa tehostetaan. Uuden tuotelinjan arvioidaan valmistuvan vuoden 2018 loppuun mennessä.

Kesäkuussa 2017 UPM ilmoitti parantavansa edelleen Kaukaan sellutehtaan tehokkuutta ja kilpailukykyä 30 miljoonalla eurolla uudistamalla tehtaan kuitulinjat, soodakattilan, haihduttamon, paalauksen ja puun käsittelyn. Hanke valmistuu vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä. UPM Kaukaan havu- ja koivusellun vuosituotantokapasiteetti kasvoi 30 000 tonnilla 770 000 tonniin.

Lokakuussa 2017 UPM ilmoitti suunnitelmasta laajentaa Chudovan vaneritehdasta Venäjällä. Investointi kasvattaa tehtaan tuotantokapasiteettia 45 000 kuutiometrillä 155 000 kuutiometriin vuodessa sekä laajentaa tehtaan tuotevalikoimaa. Tehdasalueelle rakennetaan myös uusi biolämpövoimala. Investoinnin kokonaisarvo on noin 50 miljoonaa euroa, ja se valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä.

Tammikuussa 2018 UPM ilmoitti kasvattavansa glassiini- ja superkalanteroitujen (SCK) papereiden tuotantokapasiteettia uusimalla kalanterin UPM Jämsänkosken tehtaalla. Hanke kasvattaa vuosituotantokapasiteettia noin 40 000 tonnilla, ja sen arvioidaan valmistuvan vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä.

Huhtikuussa 2018 UPM ilmoitti uudistavansa paperikone 2:n Nordlandin tehtaalla Dörpenissä, Saksassa, ja muuntavansa sen hienopaperituotannosta glassiinipapereiden tuotantoon. Koneeseen asennetaan uusi viimeistely-yksikkö. Tuotanto käynnistyy vuoden 2019 viimeisellä vuosineljänneksellä. Suunniteltu kapasiteetti uudistuksen jälkeen on 110 000 tonnia glassiinia vuodessa. Nordlandin kokonaisinvestointi on 116 miljoonaa euroa.

Huhtikuussa 2018 UPM ilmoitti suunnitelmasta lisätä irrokepapereiden tuotantokapasiteettia UPM Changshun tehtaalla Kiinassa. Kun paperikone 3:lle asennettava toinen superkalanteri on käytössä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, tehtaan glassiinipaperin kapasiteetti nousee yli 40 000 tonnilla vuodessa. Changshun investoinnin kokonaiskustannus on 34 miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Vuoden 2018 tammi–syyskuussa UPM:n palveluksessa oli keskimäärin 19 360 (19 594) henkilöä. Vuoden 2018 alussa henkilöstön määrä oli 19 111 ja kolmannen neljänneksen lopussa 19 076.

Uruguayn toimintojen kehittäminen

UPM selvittää uuden maailmanluokan sellutehtaan rakentamista Uruguayhin. Mahdollisen uuden sellutehtaan vuosituotantokapasiteetti olisi noin kaksi miljoonaa tonnia eukalyptusmarkkinasellua. Alustava arvio tehtaan rakentamisen investointikustannuksista on noin kaksi miljardia euroa. Tehtaan sijaintipaikka olisi Paso de los Torosin kaupungin läheisyydessä Duraznon maakunnassa Keski-Uruguayssa. UPM:n lopullinen investointipäätös edellyttää kahden valmisteluvaiheen saamista onnistuneesti päätökseen.

Vaihe 1

Ensimmäinen valmisteluvaihe käynnistyi heinäkuussa 2016, kun UPM käynnisti keskustelut Uruguayn hallituksen kanssa koskien paikallisia edellytyksiä pitkän aikavälin teollisesta kehityksestä ja infrastruktuurin kehittämishankkeista maassa. Ensimmäinen vaihe saatettiin päätökseen, kun sopimus allekirjoitettiin 7.11.2017.

Vaihe 2

Toinen valmisteluvaihe etenee. Rautatien kilpailutus on loppuvaiheessa ja tarjouskilpailu sataman osalta on alkanut. UPM on toimittanut tehtaan ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten arvioinnin tulokset viranomaisille. Yhtiö on järjestänyt hankkeen etenemisestä useita julkisia tiedotustilaisuuksia paikallisyhteisöille, tiedotusvälineille ja muille sidosryhmille. Seuraavat päävaiheet liittyvät infrastruktuurin rakentamiseen ja työvoiman kehittämisen edistymiseen.

Merkittävästä etenemisestä Uruguayn valtion kanssa ensimmäisessä vaiheessa sovittujen infrastruktuurihankkeiden toteuttamisessa ja kaikista keskeisistä kysymyksistä on sovittava ennen mahdollista lopullista investointipäätöstä. Toisen vaiheen arvioidaan kestävän 1,5–2 vuotta.

Jos toinen valmisteluvaihe saadaan onnistuneesti päätökseen, UPM käynnistää yhtiön tavanomaisen arviointi- ja valmisteluprosessin koskien mahdollista sellutehdasinvestointia.

Investointisopimus

Investointisopimus luo paikalliset edellytykset mahdollisen sellutehdasinvestoinnin toteuttamiselle. Se määrittelee molempien osapuolten roolit, sitoumukset, aikataulun sekä keskeiset kysymykset, joista on sovittava ennen lopullista investointipäätöstä.

Vakaa ja ennustettava toimintaympäristö on edellytys pitkän aikavälin teolliselle toiminnalle. Sen tukemiseksi on sovittu lukuisista toimenpiteistä, jotka kohdistuvat alueelliseen kehittämiseen, ympäristöön, metsätalouteen, maankäytön suunnitteluun sekä työvoima- ja energia-kysymyksiin.

Hallitus kehittää rata- ja tieverkostoa kilpailuttamalla rakennustyöt sekä verkoston pitkän aikavälin kunnossapidon. Lisäksi hallitus edistää toimiluvan myöntämistä rautatieyhteyden päässä sijaitsevalle, selluun erikoistuneelle terminaalille Montevideon satamassa. Näin varmistetaan vientisataman toiminta- ja kilpailukyky.

Lupaprosessien toteuduttua hallitus myöntää tehtaalle vapaa-kauppa-alueen aseman, mikä on välttämätöntä kilpailukyvyyn varmistamiseksi kansainvälisillä markkinoilla.

UPM toteuttaa teknisen esiselvityksen ja lupaprosessin uudelle maailmanluokan tehtaalle, jonka vuosituotantokapasiteetti on noin kaksi miljoonaa tonnia eukalyptusmarkkinasellua. Alustava arvio tehtaan rakentamisen investointikustannuksista on noin kaksi miljardia euroa.

Hankkeen onnistuminen edellyttää lisäksi tehdasalueen ulkopuolisia investointeja puuviljelmiin ja metsätalouteen, tieverkkoon, taimitarhaan, metsäkoneisiin ja kuljetuskalustoon, rautatiekalustoon, satamaan ja vientiterminaaliiin sekä henkilöstön ja urakoitsijoiden kehittämiseen.

Biokemikaaliliiketoiminnan kehittäminen

UPM yhdisti vuonna 2013 biokemikaaleja koskevat liiketoimintahankkeensa ja muodosti UPM Biochemicals -yksikön. UPM Biochemicals tarjoaa ja kehittää innovatiivisia, kestävästi kehityksen mukaisia ja kilpailukykyisiä puupohjaisia biokemikaaleja. Sen tuotesegmentit ovat biokemikaalit, ligniinituotteet ja biolääketieteen tuotteet. Yksikön tuotekehitys on esikaupallisessa vaiheessa. UPM tavoittelee teollisen mittakaavan konsepteja kehittämällä ja testaamalla teollisuussovelluksia aktiivisesti.

Lokakuussa 2017 UPM ilmoitti arvioivansa mahdollisen biojalostamon rakentamista Frankfurt-Höchstin kemianteollisuuden yritysalueelle Saksaan. UPM etenee yksityiskohtaisessa kaupallisessa ja teknisessä esisuunnitteluvaiheessa selvittääkseen tämän liiketoimintamahdollisuuden houkuttelevuutta. Vaiheen kestoksi on arvioitu noin 1–1,5 vuotta. Jos kaikki valmisteluvaiheet saadaan onnistuneesti päätökseen, UPM käynnistää yhtiön tavanomaisen arviointi- ja valmisteluprosessin koskien mahdollista investointipäätöstä.

Merkittävät tapahtumat raportointikaudella

1.1. UPM saattoi päätökseen UPM Communication Papersin Saksassa sijaitsevien Schongaun ja Ettringenin vesivoimalaitosten myynnin erdgas schwaben GmbH:lle. Rahavirtavaikutus kirjattiin vuoden 2017 viimeiselle neljännekselle, ja 30 miljoonan euron myyntivoitto kirjattiin vuoden 2018 ensimmäiselle neljännekselle vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä.

5.2. UPM ilmoitti selvittävänsä biopoltoaineiden kehittämisvaihtoehtoja ja toteuttavansa ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) mahdollisen biojalostamon rakentamisesta Kotkan Mussaloon. Mahdolliseen Kotkan biojalostamoon liittyvä arviointi on alkuvaiheessa.

11.3. Teollisuuden Voima Oyj (TVO) ilmoitti, että se on allekirjoittanut kattavan, Olkiluoto 3 (OL3 EPR) -projektin loppuunsaattamiseen ja projektin kiistoihin liittyvän sovintosopimuksen OL3 EPR -laitostoimittaja-konsortioon kuuluvien yhtiöiden, Areva NP:n, Areva GmbH:n ja Siemens AG:n, sekä Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n kanssa.

Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

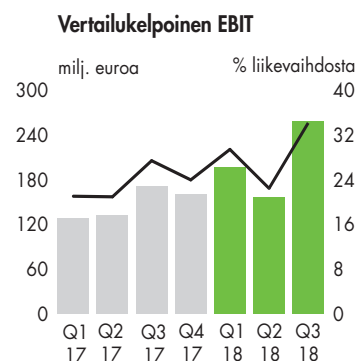
3.10.2018 julkaisemassaan pörsstiedotteessa TVO ilmoitti, että laitostoimittaja päivittää OL3-projektin loppuvaiheita koskevaa aikataulua ja toimittaa sen TVO:lle joulukuussa. TVO ei pysty arvioimaan, onko laitostoimittajan aikataulupäivityksellä vaikutusta säännöllisen sähkön tuotannon aloittamiseen.

Merkittävien kunnossapitoseisokkien ajoitukset vuosina 2017 ja 2018

AJOITUS	YKSIKKÖ
Q2/2017	Pietarsaaren sellutehdas Olkiluodon ydinvoimalaitos
Q4/2017	Kymin sellutehdas
Q2/2018	Fray Bentos sellutehdas Kaukaan sellutehdas Lappeenrannan biojalostamo Olkiluodon ydinvoimalaitos
Q4/2018	Pietarsaaren sellutehdas

UPM Biorefining

UPM Biorefining muodostuu sellu-, saha- ja biopolttoaineliiketoiminnoista. UPM:llä on kolme sellutehdasta Suomessa sekä sellutehdas ja puuviljelmät Uruguayssa. UPM:llä on Suomessa neljä sahaa ja yksi biojalostamo. UPM Biorefiningin asiakkaita ovat pääasiassa pehmo- ja erikoispapereiden sekä kartongin tuottajat selluteollisuudessa, polttoainekäyttäjät biopolttoaineteollisuudessa sekä rakennus- ja puusepänteollisuus sahatavateollisuudessa.

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	754	694	668	669	624	630	607	2 117	1 861	2 531
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	288	185	227	194	203	157	160	699	520	714
% liikevaihdosta	38,1	26,6	33,9	28,9	32,4	25,0	26,4	33,0	27,9	28,2
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	6	8	7	6	7	14	8	21	28	33
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	-	-	1	-	1	1	1	1	2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-39	-39	-38	-41	-39	-41	-42	-116	-121	-162
Liikevoitto, milj. euroa	256	155	195	130	170	131	127	606	428	557
% liikevaihdosta	33,9	22,3	29,2	19,4	27,2	20,8	20,9	28,6	23,0	22,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-	-	-	-30	-	-	-	-	-	-30
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	256	155	195	159	170	131	127	606	428	587
% liikevaihdosta	33,9	22,3	29,2	23,8	27,2	20,8	20,9	28,6	23,0	23,2
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	3 224	3 153	3 074	3 134	3 155	3 263	3 347	3 150	3 255	3 225
Vertailukelpoinen ROCE, %	31,7	19,7	25,4	20,3	21,5	16,1	15,1	25,6	17,5	18,2
Toimitukset, sellu, 1 000 t	870	835	850	880	890	907	918	2 555	2 715	3 595

Sellutehtaiden huoltoseisokit: Q2 2018 UPM Fray Bentos, UPM Kaukas. Q4 2017 UPM Kymi and Q2 2017 UPM Pietarsaari.

¹⁾ Vuoden 2017 neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät eläkejärjestelyjen uudelleenorganisointiin.

Toimenpiteet

- Mahdollinen uusi sellutehdas Uruguayssa: Investointisopimuksen toteuttaminen yhdessä Uruguayn hallituksen kanssa etenee suunnitellun aikataulun mukaan.
- UPM Biofuels toteutti ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) mahdollisen biojalostamon rakentamisesta Kotkaan. Viranomaisen loppupäätelmää YVA:sta odotetaan vuoden 2019 alussa.

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi sellun merkittävästi korkeampien myyntihintojen ansiosta. Sellun toimitusmääriä rajoittivat Fray Bentosin sellutehtaan tilapäiset tuotanto-ongelmat. Muuttuvat kustannukset nousivat kuitupuun ja tukkien korkeampien hintojen johdosta.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta euroina nousi 27 %.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi merkittävästi, sillä vuoden 2018 toiseen neljännekseen vaikuttivat useat suunnitellut kunnossapitoseisokit. Tämän seurauksena kiinteät kustannukset laskivat ja sellun ja biopoltoaineiden toimitusmäärät kasvoivat kolmannella neljänneksellä. Sellun myyntihinnat olivat korkeammat.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta euroina nousi 6 %.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi sellun merkittävästi korkeampien myyntihintojen ansiosta. Toimitusmäärät vähenivät ja kiinteät kustannukset nousivat osittain useiden merkittävien vuoden 2018 toiselle neljännekselle ajoittuneiden suunniteltujen kunnossapitoseisokkien johdosta. Muuttuvat kustannukset nousivat.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta euroina nousi 23 %.

Markkinaympäristö

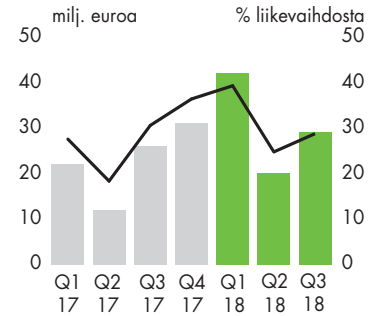
- Sellun kysyntä säilyi vakaana.
- Euroopassa valkaistun havupuusellun (NBSK) ja valkaistun lehtipuusellun (BHKP) markkinahinta nousi vuoden kolmannella neljänneksellä. Kiinassa valkaistun havupuusellun (NBSK) markkinahinta laski hieman, ja valkaistun lehtipuusellun (BHKP) hinta pysyi vakaana kolmannella neljänneksellä.
- Euroopassa havupuusellun keskimääräinen euromääräinen markkinahinta vuoden 2018 tammi-syyskuussa oli 25 % korkeampi ja lehtipuusellun markkinahinta 24 % korkeampi viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kiinassa havupuusellun keskimääräinen dollarimääräinen markkinahinta oli 38 % korkeampi ja lehtipuusellun markkinahinta 26 % korkeampi viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- Kehittyneen uusiutuvan dieselin ja naftan kysyntä jatkui vahvana.
- Sahatavaran kysynnän kasvu jatkui vakaana ja markkinahinnat nousivat.

Lähteet: PPPC, FOEX

UPM Energy

UPM Energy tuottaa arvoa kustannuskilpailukykyisessä, vähäpäästöisessä energiantuotannossa sekä fyysisen sähkön kaupassa ja sähkön johdannaismarkkinoilla. UPM Energy on Suomen toiseksi suurin sähköntuottaja. UPM:n sähköntuotantokapasiteetti koostuu vesi-, ydin- ja lauhdevoimasta.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	101	83	107	86	86	65	80	291	231	317
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	31	23	44	33	28	14	24	98	67	100
% liikevaihdosta	30,8	27,2	41,1	38,8	33,0	21,8	30,3	33,6	28,9	31,6
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-6	-7	-9
Liikevoitto, milj. euroa	29	20	42	31	26	12	22	91	60	91
% liikevaihdosta	28,7	24,7	39,2	36,3	30,5	18,3	27,5	31,4	26,0	28,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	29	20	42	31	26	12	22	91	60	91
% liikevaihdosta	28,7	24,7	39,2	36,3	30,5	18,3	27,5	31,4	26,0	28,8
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	2 343	2 321	2 301	2 274	2 279	2 261	2 256	2 322	2 265	2 267
Vertailukelpoinen ROCE, %	4,9	3,5	7,3	5,5	4,6	2,1	3,9	5,3	3,5	4,0
Toimitukset, sähkö, GWh	2 128	2 004	2 373	2 231	2 093	1 744	2 059	6 505	5 896	8 127

Toimenpiteet

- Sähkön aluehinnat olivat korkeat pääasiassa Pohjoismaiden vesitilanteen ja hyödykkeiden hintojen johdosta.
- Kuivuus ja vesivarastojen niukkuus vaikuttivat vesivoiman tuotantoon.

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Energy -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi merkittävästi korkeampien sähkön myyntihintojen ja korkeamman ydinvoiman tuotantomäärän ansiosta. Vesivoiman tuotantomäärä oli alempi olennaisesti heikomman vesitilanteen johdosta.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 19 % ja oli 40,3 (33,9) euroa/MWh.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljänneksen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi pääasiassa korkeampien sähkön myyntihintojen ansiosta. Ydinvoiman tuotantomäärät olivat korkeammat, sillä vertailujaksoon vaikutti Olkiluodon ydinvoimalan suunniteltu kunnossapitoseisokki. Vesivoiman tuotantomäärä oli alempi kolmannen neljänneksen heikomman vesitilanteen ja toisen neljänneksen kevätulvien johdosta.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 15 % ja oli 40,3 (34,9) euroa/MWh.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi korkeampien sähkön myyntihintojen ansiosta.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 16 % ja oli 37,7 (32,5) euroa/MWh.

Markkinaympäristö

- Pohjoismaiden vesivarannot ovat olleet pitkäaikaisen keskiarvon alapuolella maaliskuusta 2018 lähtien mutta alkoivat vakautua vuoden 2018 kolmannen neljänneksen lopulla.
- Kivihiilen hinta nousi vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Hiilidioksidipäästöoikeuksien hinta oli vuoden 2018 kolmannen neljänneksen lopussa 21,2 euroa/tonni, mikä oli enemmän kuin vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä (7,1 euroa/tonni).
- Vuoden 2018 tammi-syyskuussa Suomen keskimääräinen aluehinta Pohjoismaisessa sähköpörssissä oli 45,8 euroa/MWh, mikä on 38 % korkeampi kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona (33,3 euroa/MWh).
- Suomen alueen sähkön termiinhinta vuodeksi eteenpäin oli syyskuussa 43,5 euroa/MWh, mikä oli 1 % korkeampi kuin vuoden 2018 toisen neljänneksen lopussa (43,1 euroa/MWh).

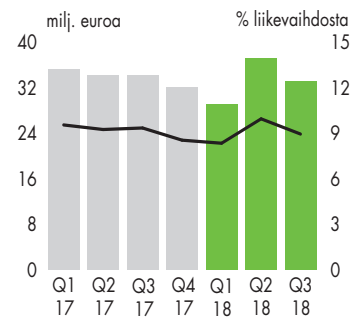
Lähteet: The Norwegian Water Resources and Energy Directorate, Svensk Energi, Suomen ympäristökeskus, Nord Pool, Nasdaq OMX, Bloomberg, UPM

UPM Raflatac

UPM Raflatac valmistaa tarralaminaattia tuote- ja informaatioetikettiin tarrapainajille ja merkkituotevalmistajille mm. elintarvike-, hygieniä- ja lääketieteellisyydessä sekä vähittäiskaupassa. UPM Raflatac on maailman toiseksi suurin tarralaminaatin valmistaja.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	374	371	345	379	369	375	371	1 091	1 116	1 495
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	41	44	36	40	42	42	43	121	128	168
% liikevaihdosta	11,0	11,9	10,4	10,6	11,4	11,3	11,7	11,1	11,5	11,2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-8	-7	-7	-8	-8	-8	-8	-22	-24	-32
Liikevoitto, milj. euroa	33	37	29	32	34	34	35	99	104	136
% liikevaihdosta	8,9	9,9	8,3	8,5	9,3	9,2	9,5	9,1	9,3	9,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	33	37	29	32	34	34	35	99	104	136
% liikevaihdosta	8,9	9,9	8,3	8,5	9,3	9,2	9,5	9,1	9,3	9,1
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	538	540	519	518	498	488	503	533	496	502
Vertailukelpoinen ROCE, %	24,8	27,3	22,0	24,8	27,7	28,2	28,1	24,7	28,0	27,2

Toimenpiteet

- Raaka-aineiden kustannusten kasvun vaikutusten lievittämiseen tähtäävät hinnoittelutoimet
- Luoteis-Yhdysvaltojen palveluverkoston laajentaminen yritystollalla Seattlessa

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski hieman. Korkeammat myyntihinnat ylittivät korkeampien muuttuvien kustannusten ja pienempien toimitusmäärien negatiivisen vaikutuksen. Valuuttakurssimuutokset olivat epäsuotuisia.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski korkeampien muuttuvien kustannusten ja epäsuotuisien valuuttakurssimuutosten johdosta. Kiinteät kustannukset laskivat.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto laski. Korkeammat myyntihinnat kumosivat korkeampien muuttuvien kustannusten ja pienempien toimitusmäärien negatiivisen vaikutuksen. Valuuttakurssimuutokset olivat epäsuotuisia.

Markkinaympäristö

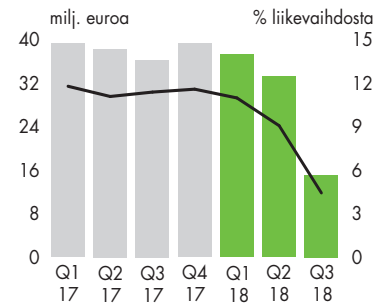
- Tarralaminaattien maailmanlaajuinen kysynnän kasvu jatkui vakaana vuoden 2018 tammi-syyskuussa.

Lähteet: FINAT, TlMI

UPM Specialty Papers

UPM Specialty Papers valmistaa tarra- ja taustapapereita kasvaville markkinoille maailmanlaajuisesti, hienopapereita Aasian markkinoille ja pakkauspapereita Euroopan joustopakkausmarkkinoille. Toiminta koostuu UPM Changshun ja UPM Tervasaaren tehtaista Kiinassa ja Suomessa sekä tarra- ja pakkauspaperien tuotantolinjoista UPM Jämsänkosken tehtaalla Suomessa. Asiakkaita ovat pääasiassa vähittäiskauppiat, painotalot, kustantajat, jakelijat ja paperin jalostajat.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	354	368	343	344	320	342	330	1 065	993	1 336
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	34	53	56	59	55	58	60	144	173	232
% liikevaihdosta	9,7	14,4	16,4	17,1	17,2	16,9	18,1	13,5	17,4	17,3
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-19	-20	-19	-19	-19	-20	-21	-58	-61	-80
Liikevoitto, milj. euroa	15	33	37	39	36	38	39	86	113	152
% liikevaihdosta	4,4	9,0	10,9	11,5	11,3	11,0	11,7	8,1	11,3	11,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	15	33	37	39	36	38	39	86	113	152
% liikevaihdosta	4,4	9,0	10,9	11,5	11,3	11,0	11,7	8,1	11,3	11,4
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	896	887	874	870	858	879	931	885	889	885
Vertailukelpoinen ROCE %	6,9	15,0	17,1	18,1	16,9	17,1	16,7	12,9	16,9	17,2
Toimitukset, paperi, 1 000 t	389	393	379	396	384	404	390	1 161	1 178	1 573

Toimenpiteet

- Kustannusympäristö säilyi epäsuotuisana.
- Irrokepaperiliiketoiminnan kasvuhankkeet Jämsänkoskella Suomessa, Nordlandin tehtaalla Saksassa ja Changshun tehtaalla Kiinassa etenevät suunnitellusti.

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski korkeampien sellukustannusten johdosta, mikä ylitti korkeampien myyntihintojen positiivisen vaikutuksen.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski korkeampien sellukustannusten ja epäsuotuisien valuuttakurssimuutosten johdosta. Myyntihinnat laskivat ja toimitusmäärät vähenivät hieman.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto laski korkeampien sellukustannusten johdosta, mikä ylitti korkeampien myyntihintojen positiivisen vaikutuksen.

Markkinaympäristö

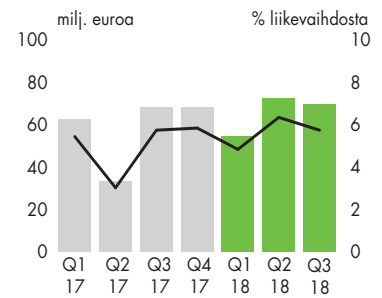
- Aasian ja Tyynenmeren alueella toimistopapereiden kysyntä oli hyvällä tasolla, ja keskimääräinen markkinahinta nousi vuoden 2018 tammi-syyskuussa. Kustannusympäristö säilyi epäsuotuisana korkeampien sellukustannusten johdosta.
- Tarra- ja taustapaperin kysyntä oli vakaata vuoden 2018 tammi-syyskuussa ja myyntihinnat nousivat.

Lähteet: UPM, RISI, Pöyry, AWA

UPM Communication Papers

UPM Communication Papers valmistaa graafisia papereita mainonta-, aikakaus- ja sanomalehti-, koti- ja toimistokäyttöön. Liiketoiminta-alue koostuu laajoista matalan kustannustason toiminnoista. Sillä on 15 tehokasta paperitehdasta Euroopassa ja Yhdysvalloissa, maailmanlaajuinen myyntiverkosto sekä tehokas logistiikkajärjestelmä. Asiakkaita ovat pääasiassa kustantajat, luettelokustantajat, vähittäismyyjät, painotalot ja tukkurit.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	1 209	1 149	1 126	1 166	1 189	1 112	1 148	3 484	3 449	4 615
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	97	101	84	100	94	64	98	281	256	356
% liikevaihdosta	8,0	8,8	7,5	8,6	7,9	5,7	8,6	8,1	7,4	7,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-28	-29	-30	-37	-26	-31	-35	-88	-93	-130
Liikevoitto, milj. euroa	69	88	85	32	123	31	61	242	215	247
% liikevaihdosta	5,7	7,7	7,5	2,7	10,3	2,8	5,3	6,9	6,2	5,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-	17	30	-36	55	-2	-1	47	52	16
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	69	72	54	68	68	33	62	195	163	231
% liikevaihdosta	5,7	6,3	4,8	5,8	5,7	3,0	5,4	5,6	4,7	5,0
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	1 605	1 591	1 580	1 630	1 678	1 698	1 801	1 592	1 725	1 702
Vertailukelpoinen ROCE, %	17,1	18,1	13,7	16,6	16,2	7,7	13,9	16,3	12,6	13,6
Toimitukset, paperi, 1 000 t	1 879	1 842	1 855	1 988	2 040	1 893	1 934	5 577	5 868	7 856

¹⁾ Vuoden 2018 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 18 miljoonaa euroa käyttämättömien rakennejärjestelyvarausten peruutuksia Saksassa ja Suomessa sekä 1 miljoonan euron tappion Myllykosken tehdasalueen myynnistä Suomessa. Vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät Saksassa sijaitsevien Schongau ja Ettringenin vesivoimalaitosten myynteihin. Vuoden 2017 viimeisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 13 miljoonaa euroa rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja ja 4 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät Blandinin paperikone 5:n sulkemiseen. Lisäksi 21 miljoonan euron rakennejärjestelykulut liittyvät toimintojen optimointiin Saksassa ja 2 miljoonan euron tuotto liittyy aikaisempiin paperikoneiden sulkemisiin. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 43 miljoonan euron tuoton Madisonin paperitehtaan vesivoimalaitoksen myynnistä sekä 11 miljoonan euron tuoton Steyrmühlin vesivoimalaitosten myynnistä. Lisäksi 1 miljoonan euron tuotto liittyy aikaisempiin paperikoneiden sulkemisiin. Vuoden 2017 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 2 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja ja ensimmäisen neljänneksen erät 2 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja sekä miljoonaa euroa arvonalentumisten palautuksia.

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alue muutti nimensä UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueeksi 26.4.2018. Muutos ei vaikuta raportoituihin lukuihin.

Toimenpiteet

- Kaikkien tuotteiden hintoja nostettiin.
- Turbiinivaurio ja seisokki UPM Plattlingin tehtaalla aiheuttivat lisäkustannuksia.

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi hieman korkeampien myyntihintojen ansiosta, mikä ylitti korkeampien sellu- ja energiakustannusten negatiivisen vaikutuksen. Energiakustannukset nousivat UPM Plattlingin turbiinin vaurioitumisen ja merkittävästi korkeampien sähkön aluehintojen johdosta. Toimitusmäärät vähenivät.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina nousi 10 %.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski hieman korkeampien energia-, sellu- ja muiden muuttuvien kustannusten johdosta, mikä ylitti korkeampien myyntihintojen ja suurempien toimitusmäärien positiivisen vaikutuksen. Energiakustannukset nousivat UPM Plattlingin turbiinin vaurioitumisen ja merkittävästi korkeampien sähkön aluehintojen johdosta.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina nousi 4 %.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Korkeammat myyntihinnat ylittivät korkeampien sellukustannusten ja pienempien toimitusmäärien negatiivisen vaikutuksen. Kiinteät kustannukset olivat alemmat.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina nousi 6 %.

Markkinaympäristö

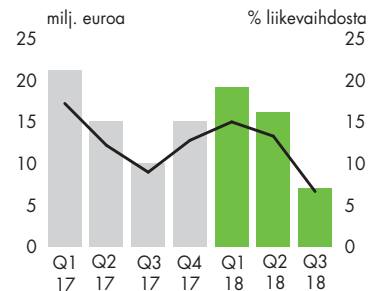
- Graafisten papereiden kysyntä Euroopassa oli vuoden 2018 tammi-syyskuussa 5 % alempi kuin viime vuonna. Sanomalehtipaperin kysyntä laski 5 %, aikakauslehtipaperin 3 % ja hienopaperin 6 % verrattuna vuoden 2017 tammi-syyskuuhun.
- Kolmannella neljänneksellä sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat Euroopassa nousivat 5 % verrattuna vuoden 2018 toiseen neljännekseen. Sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat olivat keskimäärin 13 % korkeammat verrattuna vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen. Kolmannella neljänneksellä hienopaperien hinnat Euroopassa olivat keskimäärin 2 % korkeammat kuin edellisellä neljänneksellä. Hienopaperien hinnat olivat keskimäärin 11 % korkeammat verrattuna vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen.
- Vuoden 2018 tammi-syyskuussa aikakauslehtipaperien kysyntä Pohjois-Amerikassa laski 5 % verrattuna viime vuoteen. Aikakauslehtipaperien keskimääräinen dollarimääräinen hinta nousi 4 % vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä verrattuna vuoden 2018 toiseen neljännekseen ja 15 % verrattuna vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen.

Lähteet: PPI/RISI, Euro-Graph, PPPC

UPM Plywood

UPM Plywood tuottaa vaneri- ja viilutuotteita pääasiassa rakentamiseen, ajoneuvojen lattioihin, LNG-laivanrakentamiseen ja muuhun teollisuustuotantoon. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Virossa ja Venäjällä.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	112	125	125	120	112	128	124	362	364	484
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	13	22	24	21	16	21	27	60	64	85
% liikevaihdosta	11,7	17,8	19,5	17,4	14,0	16,6	21,9	16,5	17,6	17,6
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-17	-17	-23
Liikevoitto, milj. euroa	7	16	19	15	10	15	21	42	47	62
% liikevaihdosta	6,6	13,2	14,9	12,7	8,9	12,1	17,1	11,7	12,8	12,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	7	16	19	15	10	15	21	42	47	62
% liikevaihdosta	6,6	13,2	14,9	12,7	8,9	12,1	17,1	11,7	12,8	12,8
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	282	280	269	263	263	276	268	277	269	267
Vertailukelpoinen ROCE, %	10,5	23,6	27,6	23,1	15,1	22,4	31,7	20,5	23,1	23,1
Toimitukset, vaneri, 1 000 m ³	188	206	209	205	192	214	201	602	607	811

Toimenpiteet

- UPM Plywood toi markkinoille uuden ajoneuvojen lattioihin tarkoitettua lastin kiinnitysratkaisun, WISA-TopGrip Evo2:n. Tuote auttaa kuljetusyrityksiä vähentämään jätettä, säästämään aikaa ja parantamaan työturvallisuutta.
- UPM Plywoodin Jyväskylän tehdas sai nesteytetyn maakaasun (LNG) kuljetukseen liittyvän GTT NO96 -hyväksynnän. Tehtaalla kehitetään toimitusmahdollisuuksia edelleen ja laajennetaan WISA BioBond -teknologian käyttöä vaativissa LNG-sovelluksissa.
- Chudovon vaneritehtaan investointihanke eteni aikataulussa.

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski pääasiassa epäsuotuisten valuuttakurssimuutosten johdosta. Korkeammat keskimääräiset myyntihinnat ylittivät korkeampien muuttuvien kustannusten negatiivisen vaikutuksen.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski pääasiassa kausiluontoisesti pienempien toimitusmäärien ja korkeampien kustannusten johdosta.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto laski pääasiassa epäsuotuisten valuuttakurssimuutosten johdosta. Korkeammat keskimääräiset myyntihinnat ylittivät korkeampien muuttuvien kustannusten negatiivisen vaikutuksen.

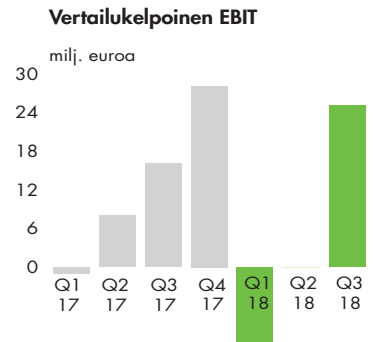
Markkinaympäristö

- Vuoden 2018 tammi-syyskuussa kysyntä Euroopan markkinoilla jatkui vahvana. Kuusivanerin kysynnän kasvu oli hyvällä tasolla rakennusteollisuuden ansiosta. Koivuvaneriin liittyvien teollisten sovellusten kysyntä oli vahva.

Lähde: UPM

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää puunhankinnan ja metsätalouden, UPM Biocomposites- ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut.

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	80	83	76	69	69	70	72	239	212	281
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	-2	-2	-13	11	-2	-6	-7	-17	-16	-5
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	31	6	3	20	22	18	9	39	49	69
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	-	1	-	1	-	-	2	2	2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-3	-3	-3	-4	-4	-3	-3	-10	-11	-15
Liikevoitto, milj. euroa	25	0	-12	28	16	8	-2	14	23	51
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	25	0	-12	28	16	8	-1	14	23	51
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	1 360	1 378	1 384	1 406	1 455	1 489	1 508	1 374	1 484	1 465
Vertailukelpoinen ROCE, %	7,5	0,1	-3,4	7,9	4,5	2,1	-0,4	1,4	2,1	3,5

Tulos

Q3 2018 vuoden 2017 vastaavaan jaksoon verrattuna

Muun toiminnan vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 31 (22) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys oli 40 (34) miljoonaa euroa sisältäen metsän myynnistä saadut voitot. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 10 (12) miljoonaa euroa.

Q3 2018 vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 31 (6) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys oli 40 (25) miljoonaa euroa sisältäen metsän myynnistä saadut voitot. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 10 (20) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2018 verrattuna tammi-syyskuuhun 2017

Vertailukelpoinen liikevoitto laski. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 39 (49) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys oli 80 (87) miljoonaa euroa sisältäen metsän myynnistä saadut voitot. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 41 (38) miljoonaa euroa.

Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät

Suurimmat UPM:n tulokseen vaikuttavat epävarmuustekijät liittyvät konsernin tuotteiden myyntihintoihin ja toimitusmääriin sekä keskeisten tuotantopanosten kustannusten ja valuuttakurssien muutoksiin. Valtaosa näistä tekijöistä riippuu yleisestä talouskehityksestä.

Maailmankauppaan ja talouskasvuun liittyy tullimaksujen ja muiden mahdollisten protektionististen toimien aiheuttamia epävarmuustekijöitä. Myös kehittyvien talouksien, kuten Kiinan, talouskehitykseen liittyy epävarmuutta. Tämä voi vaikuttaa merkittävästi maailmantalouteen ja erityisesti moniin UPM:n tuotteiden markkinoihin.

Sellun maailmanmarkkinoilla tarjonnan muutoksilla, kuten uusilla tuotantolinjoilla, tuotantolinjojen lopettamisilla ja muuntamisilla tai tuotanto-ongelmilla voi olla merkittävä vaikutus sellun hintoihin.

Useiden hyödykkeiden hintojen viimeaikaiset muutokset osoittavat, että toimintaympäristössä on kustannusinflaation riski.

Ison-Britannian päätös lähteä EU:sta on lisännyt epävarmuutta ja talouskasvuun liittyviä riskejä etenkin Ison-Britanniassa ja EU:ssa. EU on UPM:n tärkein markkina-alue. Vuonna 2017 UPM:n liikevaihdosta 58 % tuli tältä alueelta. Ison-Britannian osuus UPM:n liikevaihdosta oli 6 %.

Suurten keskuspankkien rahapolitiikan muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi eri valuuttoihin, jotka vaikuttavat UPM:ään suoraan tai välillisesti. Ison-Britannian päätös lähteä EU:sta on myös lisännyt valuuttoihin liittyvää epävarmuutta.

Teollisuuden Voima Oyj (TVO) rakennuttaa kolmatta ydinvoimalaitosyksikköä, OL3 EPR, Olkiluodossa (OL3). UPM osallistuu OL3:een Pohjolan Voima Oyj:n (PVO) osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima on TVO:n enemmistöosakas. UPM:n epäsuora osuus OL3:sta on noin 31 %. OL3- ydinvoimalaitosyksikkö tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG.

Laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen aikataulun suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Laitostoimittaja on uudelleenarvioinut aikataulua useaan otteeseen. TVO ilmoitti kesäkuussa 2018 saaneensa tiedon laitostoimittajan aikataulupäivityksestä, jonka mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa syyskuussa 2019. TVO:n ilmoituksen mukaan polttoaine asennetaan reaktoriin tammikuussa 2019, ja laitosyksikkö liitetään ensimmäistä kertaa valtakunnan verkkoon toukokuussa 2019. TVO:n mukaan laitostoimittajan käyttöönotto-ohjelman mukaisesti OL3 tuottaa 2–4 terawattituntia sähköä vaihtelevin tehoin aikana, joka alkaa verkkoon liittämisenä ja päättyy säännöllisen sähköntuotannon aloittamiseen.

TVO ilmoitti maaliskuussa 2018, että Arevan vuonna 2016 julkaisema suunnitelma liiketoimintansa uudelleenjärjestelystä toteutui vuoden 2018 alussa. Uudelleenjärjestelyssä pääosa Areva NP:n liiketoiminnasta siirtyi Framatome-nimiseen yhtiöön, josta Electricité de France (EDF) omistaa 75,5 %. OL3-projekti ja sen valmistamiseen tarvittavat toimenpiteet sekä erät muut toiminnot jäivät Areva NP SAS- ja Areva GmbH -yhtiöihin, jotka ovat Areva SA:n tytäryhtiöitä.

Lisäksi TVO ilmoitti allekirjoittaneensa maaliskuussa 2018 kattavan sovintosopimuksen laitostoimittajan ja Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n kanssa. Sovintosopimus tuli voimaan maaliskuussa 2018. Sovintosopimus koskee OL3-projektin loppuunsaattamista ja projektin kiistoja. Sopimus myös totesi laitostoimittajan sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olleen aikataulun, jonka mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto tulisi alkamaan toukokuussa 2019.

Lisämyöhästymisillä voisi olla haitallinen vaikutus PVO:n liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan, UPM:n energiaosakkeiden käypään arvoon PVO:ssa ja/tai OL3:sta hankitun sähkön kustannuksiin, kun OL3 on valmistunut. On mahdollista, että OL3:sta hankitun sähkön kustannus laitoksen aloittaessa säännöllisen sähköntuotannon on korkeampi kuin sähkön markkinahinta samalla hetkellä.

Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät ja konsernin kustannusrakenne esitellään vuoden 2017 vuosikertomuksen sivulla 123. Riskit ja mahdollisuudet esitellään sivuilla 22–23 sekä riskit ja riskienhallinta sivuilla 102–104.

Osakkeet

Tammii-syyskuussa 2018 UPM:n osakkeiden vaihto NASDAQ Helsingin pörsissä oli yhteensä 7 294 (6 204) miljoonaa euroa. Tämä on arviolta kaksi kolmasosaa kaikista UPM:n osakkeilla tehdystä kaupoista. Osakkeen ylin noteeraus oli 34,70 euroa syyskuussa ja alin 25,59 euroa helmikuussa.

UPM:n osaketalletustodistuksilla (American Depositary Share, ADS) käydään kauppaa Yhdysvaltain over-the-counter-markkinoilla (OTC).

5.4.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 50 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

7.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta siinä suhteessa kuin osakkeenomistajat ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Hallitus voi päättää myös maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja osakkeita yhteensä enintään 25 000 000 kappaletta sisältäen myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. Valtuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Kaupparekisteriin merkitty osakkeiden kokonaismäärä 30.9.2018 oli 533 735 699. Antivaltuutuksen johdosta osakkeiden lukumäärä voi nousta enimmillään 558 735 699 osakkeeseen.

30.9.2018 yhtiön hallussa oli 411 653 omaa osaketta, mikä oli noin 0,08 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Hallitus voi päättää yhtiön omien osakkeiden pitämisestä, luovuttamisesta tai mitätöinnistä.

Riita-asiat

Konserniyhtiöt

Metsähallitus (Suomen valtion liikelaitos, joka hallinnoi valtion omistamia maa-alueita) jätti vuonna 2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan. Kanne liittyy Suomen markkinaoikeuden joulukuussa 2009 antamaan päätökseen, jossa vastaajien todetaan syyllistyneen kilpailusääntöjen rikkomiseen suomalaisilla raakapuumarkkinoilla. Metsähallituksen lisäksi markkinaoikeuden päätöstä koskevia kanteita ovat jättäneet yksityiset metsänomistajat ja yhtiöt sekä kunnat ja seurakunnat. Pääomaan liittyvien vaatimusten lisäksi kantajat esittävät myös arvonalisveroon ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. Yksityiset metsänomistajat, yhtiöt, kunnat ja seurakunnat ovat luopuneet kanteistaan UPM:ää kohtaan. Metsähallitus on hakenut Helsingin hovioikeuden toukokuussa 2018 antamaan tuomioon valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Hovioikeus oli hylännyt Metsähallituksen kanteen ja määrännyt Metsähallituksen maksamaan korvauksen oikeudenkäyntikuluista. Metsähallituksen kanteen pääomamäärä on nyt yhteensä 61,8 miljoonaa euroa, josta 3 miljoonaa euroa perustuu Metsähallituksen ja UPM:n väliin sopimuksiin. UPM pitää vaatimuksia täysin perusteettomina. UPM ei ole kirjannut varauksia kanteeseen liittyen.

Vuonna 2012 UPM käynnisti välimiesmenettelyn Metsäliitto-osuuskuntaa ja Metsä Board Oyj:tä vastaan. UPM:n mukaan Metsäliitto ja Metsä Board olivat rikkoneet Metsä Fibre Oy:tä koskevassa osakas-sopimuksessa määrättyä myötämyyntilauseketta myydessään Metsä Fibre Oy:n osakkeita Itochu Corporationille. UPM vaati Metsäliitolta ja Metsä Boardilta pääomaltaan 58,5 miljoonan euron suoritusta. Metsäliitto ja Metsä Board olivat myyneet 24,9 %:n omistuksen Metsä Fibrestä Itochu Corporationille 472 miljoonan euron hintaan. Itochun kanssa tehdyn kaupan yhteydessä Metsäliitto käytti

osto-oikeuden ja osti UPM:n 11 % omistusoikeuden Metsä Fibrestä 150 miljoonan euron hintaan. Välimiesoikeus antoi lopullisen päätöksensä (välitystuomio) helmikuussa 2014 ja velvoitti Metsäliiton ja Metsä Boardin maksamaan UPM:lle 58,5 miljoonaa euroa viivästyskorkoineen ja oikeudenkäyntikuluneen. UPM kirjasi 67 miljoonaa euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavana tuottona vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen. Metsäliitto ja Metsä Board ovat nostaneet välitystuomion moitekanteet Helsingin käräjäoikeudessa toukokuussa 2014 vaatien, että välitystuomio kumottaisiin tai julistettaisiin mitättömäksi. Helsingin käräjäoikeus antoi kesäkuussa 2015 päätöksen, jossa se hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin moitekanteet. Metsäliitto ja Metsä Board valittivat päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Hovioikeus hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin valitukset lokakuussa 2016. Metsäliitto ja Metsä Board ovat hakeneet valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Muut osakeomistukset

UPM on osakkaana rakenteilla olevassa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3 EPR:ssä (OL3), Pohjolan Voima Oyj:n osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima Oyj on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) enemmistöosakas 58,5 %:n omistussuudella. UPM:n epäsuora osuus OL3:sta on noin 31 %.

TVO:n mukaan OL3 tilattiin kiinteähintaisena avaimet käteen-periaatteella konsortiolta, jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitus-sopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

OL3 -laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. TVO:n mukaan laitostoimitajan kesäkuussa 2018 päivittämän aikataulun mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa syyskuussa 2019.

TVO:n mukaan Arevan vuonna 2016 julkaisema suunnitelma liiketoimintansa uudelleenjärjestelystä toteutui vuoden 2018 alussa. Uudelleenjärjestelyssä pääosa Areva NP:n liiketoiminnasta siirtyi Framatome-nimiseen yhtiöön, josta Electricité de France (EDF) omistaa 75,5 %. TVO:n mukaan OL3-projekti ja sen valmistumiseen tarvittavat toimenpiteet sekä eräät muut toiminnot jäivät Areva NP SAS ja Areva GmbH -yhtiöihin, jotka ovat Areva SA:n tytäryhtiöitä.

Maaliskuussa 2018 TVO ilmoitti allekirjoittaneensa kattavan OL3 -projektin loppuunsaattamista ja projektin kiistoja koskevan sovintosopimuksen laitostoimitajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden sekä Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n kanssa. Sopimus tuli voimaan maaliskuun lopulla. TVO:n ilmoituksen mukaan sovintosopimuksen mukaisesti TVO ja OL3 EPR -laitostoimitaja peruuttivat kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisen välimiesmenettelyn, joka koski OL3:n valmistumisen viivästy-mistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia.

Heinäkuussa 2018 TVO ilmoitti, että välimiesoikeus oli vahvistanut kesäkuussa 2018 välimiesmenettelyä koskevan sovinnon sovintotuomiolla ja välimiesmenettely lopetettiin. Osapuolet peruuttivat myös Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olleet valitukset.

TVO on ilmoittanut, että sopimuksen ehtojen mukaan:

Varataksaan ja säilyttääkseen OL3-projektin loppuunsaattamiseen riittävät ja pätevät tekniset ja henkilöresurssit Areva hankkii tarpeelliset lisäresurssit Framatome S.A.S -yhtiöltä, jonka enemmistöomistaja on EDF.

Laitostoimitajakonsortioon kuuluvat yhtiöt sitoutuvat siihen, että OL3-projektin loppuunsaattamiseen tarkoitetut varat ovat riittävät ja ne kattavat myös kaikki asianmukaiset takuukaudet. Tätä varten on perustettu Areva-yhtiöiden rahoittama rahastomekanismi turvaamaan OL3-projektin loppuunsaattamisesta aiheutuvien kustannusten kattamisen.

OL3-laitostoimitus-sopimuksen avaimet käteen -periaate ja laitostoimitajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden yhteisvastuu sopimusvelvoitteista ovat edelleen täysimittaisesti voimassa.

Sopimuksella myös todettiin laitostoimitajan sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa ollut aikataulu, jonka mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto tulisi alkamaan toukokuussa 2019.

Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukainen välimiesmenettely koskien OL3 EPR -projektin valmistumisen viivästy-misestä aiheutuneita kustannuksia ja menetyksiä on sovittu 450 miljoonan euron korvauksella, jonka laitostoimitajakonsortioon kuuluvat yhtiöt maksavat TVO:lle kahdessa erässä.

Osapuolet vetäytyvät käynnissä olevista OL3-projektiin liittyvistä oikeustoimista, mukaan lukien välimiesmenettelyistä ja Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa olevista valituksista.

Laitostoimitajakonsortioon kuuluvat yhtiöt ovat oikeutettuja saamaan TVO:lta enimmillään 150 miljoonan euron suuruisen kannustinmaksun projektin aikataulunmukaisesta valmistumisesta. Mikäli laitostoimitajakonsortioon kuuluvat yhtiöt eivät saisi OL3-projektia valmiiksi vuoden 2019 loppuun mennessä, ne maksavat valmistumisen ajankohdasta riippuvan, enimmillään 400 miljoonan euron lisäkorvauksen TVO:lle.

TVO sai sovintoon liittyvän korvauksen ensimmäisen maksuerän, 328 miljoonaa euroa, sovintosopimuksen tullessa voimaan maaliskuussa 2018. Toinen, 122 miljoonan euron erä maksetaan OL3-projektin valmistuessa tai viimeistään 31.12.2019. TVO:n ilmoituksen mukaan TVO teki vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 150 miljoonan euron varauksen maksimimääräisestä kannustinmaksusta, joka maksettaisiin laitostoimitajalle OL3 -projektin valmistuessa aikataulussa. TVO:n laitostoimitajalta kesäkuussa 2018 saaman laitosyksikön käyttöönottoa koskevan päivitetyn aikataulun mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa syyskuussa 2019, joten varausta purettiin 50 miljoonaa euroa vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Sovintoon liittyvän korvauksen mukaiset erät, TVO:n maksettavaksi tuleva kannustinmaksu ja mahdollisesta projektin lisäviiveestä TVO:lle maksettava lisäkorvaus on otettu huomioon OL3-projektin kokonaiskustannusarviossa.

Laitostoimitajan viimeisimmän projektiaikataulun, TVO:n tämänhetkisen kustannusarvion ja sovintosopimuksen vaikutusten perusteella TVO arvioi, että sen kokonaisinvestointi OL3 EPR -projektiin tulee olemaan noin 5,5 miljardia euroa.

Helsingissä, lokakuun 24. päivänä 2018

UPM-Kymmene Oyj
Hallitus

Tilinpäätöstiedot

Konsernin tuloslaskelma

MILJ. EUROA	Q3/2018	Q3/2017	Q1-Q3/2018	Q1-Q3/2017	Q1-Q4/2017
Liikevaihto	2 650	2 493	7 752	7 439	10 010
Liiketoiminnan muut tuotot	13	35	69	75	83
Liiketoiminnan kulut	-2 179	-2 075	-6 417	-6 301	-8 492
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut	37	29	61	77	103
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	2	1	4	4	5
Poistot ja arvonalentumiset	-105	-104	-317	-334	-450
Liikevoitto	417	379	1 151	960	1 259
Energiaosakkeiden myyntivoitot, netto	-	-	-	-	-3
Kurssierot ja -tappiot ja käyvän arvon muutokset	-	-5	2	-11	-12
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-17	-16	-45	-35	-57
Voitto ennen veroja	401	357	1 108	914	1 186
Tuloverot	-73	-72	-203	-184	-212
Kauden voitto	328	286	905	730	974
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	326	286	902	730	973
Määräysvallattomille omistajille	2	-	3	-	1
	328	286	905	730	974
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,61	0,54	1,69	1,37	1,82
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,61	0,54	1,69	1,37	1,82

Konsernin laaja tuloslaskelma

MILJ. EUROA	Q3/2018	Q3/2017	Q1-Q3/2018	Q1-Q3/2017	Q1-Q4/2017
Kauden voitto	328	286	905	730	974
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä:					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
Etuuspohjaisten veloitteiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	6	17	60	38	66
Energiaosakkeiden käyvän arvon muutokset	84	-	123	-	-
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
Muuntoerot	-8	-71	39	-251	-270
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-1	4	-9	17	20
Rahavirran suojaukset	38	40	14	79	122
Energiaosakkeiden käyvän arvon muutokset	-	-25	-	-9	24
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä	120	-35	226	-125	-37
Kauden laaja tulos yhteensä	447	250	1 131	605	937
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	445	250	1 128	605	937
Määräysvallattomille omistajille	2	-	3	-	1
	447	250	1 131	605	937

Konsernin tase

MILJ. EUROA	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
VARAT			
Liikearvo	235	233	231
Muut aineettomat hyödykkeet	310	305	294
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 172	4 297	4 281
Metsävarat	1 607	1 643	1 600
Energiaosakkeet	2 096	1 947	1 974
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	167	193	192
Laskennalliset verosaamiset	396	418	423
Etuuspohjaiset eläkevarat, netto	103	92	84
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	31	30	29
Muut pitkäaikaiset varat	37	38	37
Pitkäaikaiset varat	9 153	9 196	9 144
Vaihto-omaisuus	1 561	1 335	1 311
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 845	1 799	1 783
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	90	110	92
Tuloverosaamiset	19	25	20
Rahavarat	549	896	716
Lyhytaikaiset varat	4 064	4 165	3 922
Myyttävänä oleviksi luokitellut varat	-	11	1
Varat	13 217	13 372	13 067
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	890	890	890
Omat osakkeet	-2	-2	-2
Muuntoerorahasto	213	200	184
Muut rahastot	1 714	1 485	1 564
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 273	1 273	1 273
Kertyneet voittovarot	5 091	4 482	4 752
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	9 179	8 327	8 660
Määräysvallattomien omistajien osuus	7	3	4
Oma pääoma	9 185	8 330	8 663
Laskennalliset verovelat	470	474	458
Etuuspohjaiset eläkevelat, netto	668	765	736
Varaukset	132	119	177
Pitkäaikaiset korolliset velat	732	1 161	789
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	95	85	94
Pitkäaikaiset velat	2 097	2 605	2 254
Lyhytaikaiset korolliset velat	25	607	324
Ostovelat ja muut velat	1 792	1 717	1 765
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	80	47	34
Tuloverovelat	37	67	26
Lyhytaikaiset velat	1 935	2 438	2 150
Velat	4 032	5 042	4 404
Oma pääoma ja velat	13 217	13 372	13 067

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

MILJ. EUROA	OSAKE- PÄÄOMA	OMAT OSAK- KEET	MUUNTO- ERO- RAHASTO	MUUT RAHAS- TOT	SIJOITETUN VAPAAN		EMOYHTIÖN OMISTAJIEN OSUUS	MÄÄRÄYS- VALLATTO- MIEN OMISTA- JIEN OSUUS	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
					OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	KERTYNEET VOITTO- VARAT			
Oma pääoma 31.12.2017	890	-2	184	1 564	1 273	4 752	8 660	4	8 663
IFRS 15 käyttöönoton vaikutus ¹⁾	-	-	-	-	-	-3	-3	-	-3
IFRS 2 muutoksen käyttöönoton vaikutus ¹⁾	-	-	-	26	-	-	26	-	26
Oma pääoma 1.1.2018	890	-2	184	1 590	1 273	4 750	8 684	4	8 687
Kauden voitto	-	-	-	-	-	902	902	3	905
Muuntoerot	-	-	39	-	-	-	39	-	39
Rahavirran suojaukset – siirretty tulokseen, veroilla vähennettynä	-	-	-	-18	-	-	-18	-	-18
Rahavirran suojaukset – käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	-	-	-	32	-	-	32	-	32
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	-	-	-9	-	-	-	-9	-	-9
Energiaosakkeet – käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	-	-	-	123	-	-	123	-	123
Etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	60	60	-	60
Kauden laaja tulos, yhteensä	-	-	29	137	-	962	1 128	3	1 131
Osakeperusteiset maksut, veroilla vähennettynä	-	-	-	-12	-	-7	-20	-	-20
Osingonjako	-	-	-	-	-	-613	-613	-	-613
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä	-	-	-	-12	-	-621	-633	-	-633
Oma pääoma 30.9.2018	890	-2	213	1 714	1 273	5 091	9 179	7	9 185
Oma pääoma 1.1.2017	890	-2	433	1 416	1 273	4 225	8 234	3	8 237
Kauden voitto	-	-	-	-	-	730	730	-	730
Muuntoerot	-	-	-251	-	-	-	-251	-	-251
Rahavirran suojaukset – siirretty tulokseen, veroilla vähennettynä	-	-	-	10	-	-	10	-	10
Rahavirran suojaukset – käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	-	-	-	69	-	-	69	-	69
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	-	-	17	-	-	-	17	-	17
Energiaosakkeet – käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	-	-	-	-9	-	-	-9	-	-9
Etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	38	38	-	38
Kauden laaja tulos, yhteensä	-	-	-233	70	-	768	605	-	605
Osakeperusteiset maksut, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	-5	-5	-	-5
Osingonjako	-	-	-	-	-	-507	-507	-	-507
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä	-	-	-	-	-	-512	-512	-	-512
Oma pääoma 30.9.2017	890	-2	200	1 485	1 273	4 482	8 327	3	8 330

¹⁾ Lisätietoja konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksista on esitetty kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

MILJ. EUROA	Q1-Q3/2018	Q1-Q3/2017	Q1-Q4/2017
Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta			
Kauden voitto	905	730	974
Oikaisut	495	527	779
Käyttöpääoman muutos	-237	30	91
Nettorahoituskulut	-24	-17	-71
Maksetut tuloverot	-169	-119	-216
Liiketoiminnan rahavirta	970	1 151	1 558
Investoinneista kertynyt rahavirta			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-208	-200	-305
Omaisuuksien myynnit ja muut investointien rahavirrat	31	37	84
Investointien rahavirta	-177	-163	-222
Rahoituksesta kertynyt rahavirta			
Lainojen ja muiden rahoituserien muutos	-346	-570	-1 098
Maksetut osingot	-613	-507	-507
Rahoituksen rahavirta	-959	-1 076	-1 604
Rahavarojen muutos	-166	-89	-268
Rahavarat kauden alussa	716	992	992
Rahavarojen muuntoerot	-2	-7	-7
Rahavarojen muutos	-166	-89	-268
Rahavarat kauden lopussa	549	896	716

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi yhtiö esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä.

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Liikevaihto, milj. euroa	2 650	2 589	2 512	2 571	2 493	2 464	2 482	7 752	7 439	10 010
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	487	425	449	451	425	349	405	1 362	1 180	1 631
% liikevaihdosta	18,4	16,4	17,9	17,5	17,1	14,2	16,3	17,6	15,9	16,3
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	420	334	355	366	351	270	305	1 109	926	1 292
% liikevaihdosta	15,9	12,9	14,1	14,2	14,1	11,0	12,3	14,3	12,4	12,9
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, milj. euroa	404	322	341	340	328	258	291	1 067	878	1 218
Sijoitettu pääoma, keskiarvo, milj. euroa	9 817	9 712	9 755	9 938	10 032	9 942	10 288	9 860	10 378	10 217
Vertailukelpoinen ROCE, %	16,8	13,6	14,3	15,9	13,6	10,8	11,7	14,8	11,7	12,8
Vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	330	258	288	297	267	205	234	875	707	1 004
Oma pääoma, keskiarvo, milj. euroa	8 959	8 856	8 821	8 497	8 204	8 020	8 100	8 924	8 284	8 450
Vertailukelpoinen ROE, %	14,6	11,6	13,0	14,0	13,0	10,2	11,6	13,0	11,4	11,9
Keskimmääinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	533 324	533 324	533 324	533 323	533 328	533 505	533 505	533 324	533 446	533 415
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,61	0,48	0,54	0,56	0,50	0,39	0,44	1,64	1,32	1,88
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-3	15	30	-67	28	-1	7	41	34	-33
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä, milj. euroa	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa, milj. euroa	1	-3	-9	14	-10	-	-2	-12	-12	2
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	434	329	208	407	486	269	396	970	1 151	1 558
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,81	0,62	0,39	0,76	0,91	0,50	0,74	1,82	2,16	2,92
Nettovelka kauden lopussa, milj. euroa	4	401	41	174	623	1 046	807	4	623	174
Velkaantumisaste kauden lopussa, %	0	5	0	2	7	13	10	0	7	2
Nettovelka/EBITDA (viim. 12 kk)	0,00	0,23	0,02	0,11	0,41	0,68	0,52	0,00	0,41	0,11
Investoinnit, milj. euroa	76	76	43	120	99	64	46	194	209	329
Investoinnit ilman yritys- ja osakehankintoja, milj. euroa	76	76	43	120	72	64	46	194	182	303
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	17,21	16,37	16,83	16,24	15,61	15,14	14,92	17,21	15,61	16,24
Henkilöstö kauden lopussa	19 076	19 836	19 027	19 111	19 335	20 096	19 301	19 076	19 335	19 111

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa » UPM:n vuoden 2017 vuosikertomuksessa.

Tunnuslukujen täsmätykset IFRS-tilinpäätöslukuihin

MILJ. EUROA TAI KUTEN MERKITYY	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät										
Arvonalentumiset	-	-	-	-4	-	-	1	-	1	-3
Rakennejärjestelyt	-	18	-	-61	-2	-2	-3	18	-7	-67
Realisoitumattomat rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutokset	-3	-2	-	-2	-6	1	9	-5	4	2
Pitkäaikaisen varojen myyntivoitot ja tappiot	-	-2	30	1	35	-	-	29	35	35
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-3	15	30	-67	28	-1	7	41	34	-33
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Verokantojen muutokset	-	-	-	-5	-	-	-	-	-	-5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien verovaihtus	1	-3	-9	19	-10	-	-2	-12	-12	7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa	1	-3	-9	14	-10	-	-2	-12	-12	2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-2	11	21	-53	19	-1	6	30	23	-30
Vertailukelpoinen EBITDA										
Liikevoitto	417	349	385	299	379	269	312	1 151	960	1 259
Poistot ja arvonalentumiset ¹⁾	105	106	106	112	104	112	119	317	335	447
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut ¹⁾	-37	-14	-10	-26	-29	-32	-16	-61	-77	-103
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-2	-1	-2	-1	-1	-1	-2	-4	-4	-5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	3	-15	-30	67	-28	1	-7	-41	-34	33
Vertailukelpoinen EBITDA	487	425	449	451	425	349	405	1 362	1 180	1 631
% liikevaihdosta	18,4	16,4	17,9	17,5	17,1	14,2	16,3	17,6	15,9	16,3
¹⁾ ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia erä										
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)										
Liikevoitto	417	349	385	299	379	269	312	1 151	960	1 259
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	3	-15	-30	67	-28	1	-7	-41	-34	33
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)	420	334	355	366	351	270	305	1 109	926	1 292
% liikevaihdosta	15,9	12,9	14,1	14,2	14,1	11,0	12,3	14,3	12,4	12,9
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja										
Voitto ennen veroja	401	337	371	273	357	258	299	1 108	914	1 186
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	3	-15	-30	67	-28	1	-7	-41	-34	33
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä	-	-	-	-	-1	-	-	-	-1	-1
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja	404	322	341	340	328	258	291	1 067	878	1 218
Vertailukelpoinen ROCE, %										
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja	404	322	341	340	328	258	291	1 067	878	1 218
Korko- ja muut rahoituskulut	9	8	9	55	13	10	10	26	33	89
	413	330	350	395	341	268	302	1 093	911	1 307
Sijoitettu pääoma, keskiarvo	9 817	9 712	9 755	9 938	10 032	9 942	10 288	9 860	10 378	10 217
Vertailukelpoinen ROCE, %	16,8	13,6	14,3	15,9	13,6	10,8	11,7	14,8	11,7	12,8
Vertailukelpoinen kauden voitto										
Kauden voitto	328	269	309	244	286	205	240	905	730	974
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	2	-11	-21	53	-19	1	-6	-30	-23	30
Vertailukelpoinen kauden voitto	330	258	288	297	267	205	234	875	707	1 004
Vertailukelpoinen EPS, euroa										
Vertailukelpoinen kauden voitto	330	258	288	297	267	205	234	875	707	1 004
Määräysvallattomille omistajille kuuluva kauden voitto	-2	-	-1	-1	-	-	-	-3	-	-1
	328	258	287	296	267	205	234	872	707	1 003
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	533 324	533 324	533 324	533 323	533 328	533 505	533 505	533 324	533 446	533 415
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,61	0,48	0,54	0,56	0,50	0,39	0,44	1,64	1,32	1,88

Tunnuslukujen täsmätykset IFRS-tilinpäätöslukuihin

MILJ. EUROA TAI KUTEN MERKITYY	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Vertailukelpoinen ROE, %										
Vertailukelpoinen kauden voitto	330	258	288	297	267	205	234	875	707	1 004
Määräysvallattomille omistajille kuuluva kauden voitto	-2	-	-1	-1	-	-	-	-3	-	-1
	328	258	287	296	267	205	234	872	707	1 003
Oma pääoma, keskiarvo	8 959	8 856	8 821	8 497	8 204	8 020	8 100	8 924	8 284	8 450
Vertailukelpoinen ROE, %	14,6	11,6	13,0	14,0	13,0	10,2	11,6	13,0	11,4	11,9
Nettovelka										
Pitkäaikaiset velat	732	750	720	789	1 161	1 436	1 531	732	1 161	789
Lyhytaikaiset velat	25	207	34	324	607	451	426	25	607	324
Velat yhteensä	757	957	755	1 114	1 769	1 887	1 956	757	1 769	1 114
Pitkäaikaiset korolliset varat yhteensä	158	167	165	189	198	210	222	158	198	189
Rahavarat	549	369	528	716	896	563	866	549	896	716
Muut lyhytaikaiset korolliset varat	46	20	20	35	52	69	62	46	52	35
Korolliset varat yhteensä	753	556	714	940	1 146	841	1 149	753	1 146	940
Nettovelka	4	401	41	174	623	1 046	807	4	623	174

Liiketoiminta-alueiden tiedot vuosineljänneksittäin

MILJ. EUROA	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	Q1-Q4/17
Myynti										
UPM Biorefining	754	694	668	669	624	630	607	2 117	1 861	2 531
UPM Energy	101	83	107	86	86	65	80	291	231	317
UPM Raflatac	374	371	345	379	369	375	371	1 091	1 116	1 495
UPM Specialty Papers	354	368	343	344	320	342	330	1 065	993	1 336
UPM Communication Papers	1 209	1 149	1 126	1 166	1 189	1 112	1 148	3 484	3 449	4 615
UPM Plywood	112	125	125	120	112	128	124	362	364	484
Muu toiminta	80	83	76	69	69	70	72	239	212	281
Sisäinen myynti	-334	-289	-279	-263	-274	-258	-252	-902	-783	-1 046
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-	4	1	1	-3	-	1	5	-3	-2
Myynti yhteensä	2 650	2 589	2 512	2 571	2 493	2 464	2 482	7 752	7 439	10 010
Vertailukelpoinen EBITDA										
UPM Biorefining	288	185	227	194	203	157	160	699	520	714
UPM Energy	31	23	44	33	28	14	24	98	67	100
UPM Raflatac	41	44	36	40	42	42	43	121	128	168
UPM Specialty Papers	34	53	56	59	55	58	60	144	173	232
UPM Communication Papers	97	101	84	100	94	64	98	281	256	356
UPM Plywood	13	22	24	21	16	21	27	60	64	85
Muu toiminta	-2	-2	-13	11	-2	-6	-7	-17	-16	-5
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-15	-	-9	-7	-10	-1	-	-24	-12	-18
Vertailukelpoinen EBITDA yhteensä	487	425	449	451	425	349	405	1 362	1 180	1 631
Liikevoitto										
UPM Biorefining	256	155	195	130	170	131	127	606	428	557
UPM Energy	29	20	42	31	26	12	22	91	60	91
UPM Raflatac	33	37	29	32	34	34	35	99	104	136
UPM Specialty Papers	15	33	37	39	36	38	39	86	113	152
UPM Communication Papers	69	88	85	32	123	31	61	242	215	247
UPM Plywood	7	16	19	15	10	15	21	42	47	62
Muu toiminta	25	0	-12	28	16	8	-2	14	23	51
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-18	-2	-9	-9	-37	-	9	-29	-29	-38
Liikevoitto yhteensä	417	349	385	299	379	269	312	1 151	960	1 259
% liikevaihdosta	15,7	13,5	15,3	11,6	15,2	10,9	12,6	14,8	12,9	12,6
Vertailukelpoisuuden vaikuttavat erät liikevoitossa										
UPM Biorefining	-	-	-	-30	-	-	-	-	-	-30
UPM Energy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UPM Raflatac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UPM Specialty Papers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UPM Communication Papers	-	17	30	-36	55	-2	-1	47	52	16
UPM Plywood	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muu toiminta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eliminoinnit ja täsmäytykset ¹⁾	-3	-2	-	-2	-28	1	9	-5	-17	-19
Vertailukelpoisuuden vaikuttavat erät liikevoitossa	-3	15	30	-67	28	-1	7	41	34	-33
Vertailukelpoinen EBIT										
UPM Biorefining	256	155	195	159	170	131	127	606	428	587
UPM Energy	29	20	42	31	26	12	22	91	60	91
UPM Raflatac	33	37	29	32	34	34	35	99	104	136
UPM Specialty Papers	15	33	37	39	36	38	39	86	113	152
UPM Communication Papers	69	72	54	68	68	33	62	195	163	231
UPM Plywood	7	16	19	15	10	15	21	42	47	62
Muu toiminta	25	0	-12	28	16	8	-1	14	23	51
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-15	-	-9	-7	-10	-1	-	-24	-12	-18
Vertailukelpoinen EBIT yhteensä	420	334	355	366	351	270	305	1 109	926	1 292
% liikevaihdosta	15,9	12,9	14,1	14,2	14,1	11,0	12,3	14,3	12,4	12,9

¹⁾ Vuoden 2018 kolmannen ja toisen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksen. Vuoden 2017 viimeisen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät 2 miljoonan euron kulut realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksista. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät -22 miljoonan euron eliminointioikaisun liittyen Madison Paper Industries -yhteisyritykseen sekä 6 miljoonan euron kulut realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksista. Vuoden 2017 ensimmäisen ja toisen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksen.

Päätuotteiden myynti konsernin ulkopuolelle

LIIKETOIMINTA-ALUE	LIIKETOIMINTA	Q3/2018	Q3/2017	Q1-Q3/2018	Q1-Q3/2017	Q1-Q4/2017
MILJ. EUROA						
UPM Biorefining	UPM Pulp, UPM Biofuels, UPM Timber	570	477	1 623	1 433	1 958
UPM Energy	UPM Energy	15	29	80	82	120
UPM Raflatac	UPM Raflatac	374	369	1 091	1 115	1 495
UPM Specialty Papers	UPM Specialty Papers	302	262	906	824	1 111
UPM Communication Papers	UPM Communication Papers	1 203	1 184	3 464	3 432	4 592
UPM Plywood	UPM Plywood	107	107	346	348	463
Muu toiminta	Puunhankinta ja metsätalous, UPM Biochemicals, UPM Biocomposites	79	67	235	206	274
Eliminoinnit ja täsmätykset		-	-3	5	-3	-2
Yhteensä		2 650	2 493	7 752	7 439	10 010

LIIKETOIMINTA	TUOTEVALIKOIMA
UPM Pulp	Havu-, koivu- ja eukalyptussellu
UPM Biofuels	Puupohjainen uusiutuva dieselpolttoaine ja uusiutuva nafta liikennekäyttöön ja biomuoveihin
UPM Timber	Vakio- ja erikoissahatavara
UPM Energy	Sähkö ja siihen liittyvät palvelut
UPM Raflatac	Paperi- ja filmipohjaiset tarralaminatit
UPM Specialty Papers	Tarra- ja pakkausmateriaalit, toimistopaperit, graafiset paperit
UPM Communication Papers	Sanoma- ja aikakauslehtipaperit ja hienopaperit lukuisiin loppukäyttökohteisiin
UPM Plywood	Vaneri- ja viilutuotteet, lämpömuotoiltava puumateriaali
Puunhankinta ja metsätalous	Puu ja puupohjainen biomassa (tukit, kuitupuu hake, hakkuutähteet jne.), kattavat metsäpalvelut
UPM Biochemicals	Ligniinituotteet teollisuuskäyttöön. Hydrogeelituotteet solukasvatukseen biolääketieteessä.
UPM Biocomposites	UPM ProFi -terassituotteet ja UPM Formi -granulaatit

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

MILJ. EUROA	Q1-Q3/2018	Q1-Q3/2017	Q1-Q4/2017
Kirjanpitoarvo kauden alussa	4 281	4 657	4 657
Investoinnit	183	174	289
Vähennykset	-11	-19	-24
Poistot	-306	-327	-434
Arvon alentumiset	-	-1	-5
Arvon alentumisten palautukset	-	2	2
Muuntoerot ja muut muutokset	25	-189	-204
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	4 172	4 297	4 281

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisen hiarkia

MILJ. EUROA	30.9.2018				30.9.2017				31.12.2017			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat												
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	-	13	-	13	2	31	-	33	4	19	-	23
Suojaukseen käytettävät johdannaiset	85	131	-	216	32	217	-	249	42	198	-	240
Energiasakkeet	-	-	2 096	2 096	-	-	1 947	1 947	-	-	1 974	1 974
Yhteensä	85	144	2 096	2 325	34	248	1 947	2 229	46	217	1 974	2 237
Rahoitusvelat												
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	-	16	-	16	6	21	-	27	17	19	-	36
Suojaukseen käytettävät johdannaiset	24	50	-	74	21	38	-	59	12	8	-	20
Yhteensä	24	66	-	90	27	59	-	86	29	27	-	56

Tasojen välillä ei ole ollut siirtoja.

Tasolle 2 kuuluvien johdannaisten arvostamisessa käytetään seuraavia arvostusmenetelmiä:

Korkoterminisopimusten käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinakorkoihin. Valuuttatermiinien käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivänä voimassa olevien sopimusten mukaisiin termiinkursseihin. Valuuttoptioiden käypä arvo lasketaan

Black&Scholes-menetelmällä, jossa käytetään tilinpäätöspäivän noteerattuja valuuttakursseja ja valuuttaparien volatiliiteetteja. Koron ja valuuttavaihtosopimusten käypä arvo on tulevien rahavirtojen nykyarvo, joka on laskettu käyttäen havainnoitavissa olevia markkinakorkoja. Hyödykejohdannaisten käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinahintoihin.

Käyvät arvot, joiden määrittämiseen on käytetty merkittäviä muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja (taso 3)

MILJ. EUROA	ENERGIAOSAKKEET		
	Q1-Q3/2018	Q1-Q3/2017	Q1-Q4/2017
Alkusaldo	1 974	1 932	1 932
Lisäykset	-	25	25
Arvon alentumiset	-	-	-3
Käyvän arvon muutos laajassa tuloslaskelmassa	122	-11	20
Loppusaldo	2 096	1 947	1 974

UPM Energy -liiketoiminta-alueen energiasakkeiden (Pohjolan Voima Oy:n A-, B-, B2-, C-, C2-, M- ja V-osakkeet, Kemijoki Oy:n osakkeet ja Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeet) käyvän arvon määrittely perustuu diskontatun rahavirran malliin. Konsernin arvio sähkön hinnasta perustuu fundamenttipohjaiseen simulointiin Suomen aluehinnasta. Sähkön hinnan 5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 340 miljoonaa euroa ylös- tai alaspäin. Mallissa käytetty 5,59 %:n diskontto-korkokanta on määritetty käyttäen painotettua

keskimääräistä pääomakustannusta. Diskonttaustekijässä 0,5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 280 miljoonaa euroa alas- tai ylöspäin. Muut omaisuuden arvostukseen liittyvät epävarmuus- ja riskitekijät koskevat Olkiluoto 3 -ydinvoimalan kiinteähintaisen, avaimet käteen -projektin käynnistysaikataulua. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3 EPR:n kapasiteetista on noin 31 % PVO B2-osakkeiden kautta. Muutoksilla toimintaa koskevassa sääntelyssä ja verotuksessa voi myös olla vaikutusta energiaoimistusten arvoon.

Kirjanpitoarvoon arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

MILJ. EUROA	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Pitkäaikaiset velat ilman johdannaissopimuksia	744	1 146	801

Kaikkien muiden rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ovat lähellä kirjanpitoarvoja.

Vastuusitoumukset

MILJ. EUROA	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Omasta velasta			
Kiinnitykset	12	79	76
Muiden puolesta			
Muut takaukset	2	1	2
Muut omat vastuut			
Leasingvastuut seuraavien 12 kuukauden aikana	80	67	77
Leasingvastuut seuraavan 12 kuukauden jälkeen	440	358	386
Muut vastuut	89	91	95
Yhteensä	624	596	636

Investointisitoumukset

MILJ. EUROA	KÄYTTÖÖNOTTO	KOKONAIS- KUSTANNUKSET	31.12.2017 MENNESSÄ	Q1-Q3 2018	30.9.2018 JÄLKEEN
Paperikoneen muutostyöt / Nordlandin paperitehdas	Q4 2019	116	-	25	91
Kapasiteetin lisäys / Changshun paperitehdas	Q4 2019	34	-	4	30
Kapasiteetin lisäys / Chudovon vaneritehdas	Q3 2019	50	8	17	25

Johdannaissopimusten nimellisarvot

MILJ. EUROA	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Korkotermiinisopimukset	729	1 494	1 223
Koronvaihtosopimukset	752	1 569	1 056
Valuuttatermiinisopimukset	2 461	2 302	2 298
Valuuttaoptiosopimukset, ostetut	14	23	25
Valuuttaoptiosopimukset, asetetut	25	43	23
Valuuttanvaihtosopimukset	160	243	239
Hyödykejohdannaissopimukset	691	443	436

Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu standardin IAS 34 Osavuositarkastukset ja konsernin vuoden 2017 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Tässä esitettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuun eivätkä ne välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden käyttämien samankaltaisesti nimettyjen erien kanssa.

Tässä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

UPM on ottanut vuonna 1.1.2018 käyttöön kaksi uutta standardia, IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista ja IFRS 9 Rahoitusinstrumentit sekä IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut tehdyn muutoksen. IFRS 16 Vuokrasopimukset standardi otetaan käyttöön vuonna 2019. Alla on kuvattu standardien käyttöönottoon liittyviä vaikutuksia.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserni on ottanut IFRS 15:n käyttöön 1.1.2018 takautuvasti käyttäen kertyneen vaikutuksen menetelmää ja soveltamalla standardia sopimuksiin, jotka eivät ole kokonaan toteutettuja siirtymähetkellä. Standardin soveltamisen aloittamisesta syntynyt kertynyt vaikutus 3 miljoonaa euroa, veroilla vähennettynä, on esitetty oman pääoman vähennyksenä 1.1.2018 ja liittyy pääosin muuttuvaan vastikkeeseen tehtyyn oikaisuun. Vertailukausia ei oikaistu soveltamisen aloittamisajankohtana. IFRS 15 standardin soveltamisella ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätöksen tuloslaskelma- ja tase-eriin kuluvalle raportointikaudella. Alla kuvataan muutokset konsernin laskentaperiaatteissa.

Muuttuva vastike

Konserni antaa asiakkailleen oikeuden maksetun vastikkeen palautukseen, mikäli tuote ei vastaa sille sopimuksessa määriteltyjä laatuvaatimuksia. Paperin myynnin osalta konserni ei ole aikaisemmin arvioinut odotettavissa olevista laatuvalituksista johtuvia määriä, vaan on kirjannut asiakkaille suoritettavat hyvitykset silloin kun valitukset on käsitelty ja hyväksytty. Muuttuneiden laskentaperiaatteiden mukaan konserni päivittää arviot laatuvalituksista jokaisena tilinpäätöspäivänä ja huomioi ne myyntituottojen kirjausmäärässä.

Kaupintavarastot

Uusien vaatimusten mukaan myyntituotot kirjataan kun asiakas saa määräysvallan tuotteeseen tai palveluun. Konsernilla on joitakin kaupintavarastojärjestelyiksi merkittyjä myyntisopimuksia, jotka uuden tarkemman ohjeistuksen mukaan eivät ole kaupintavarastojärjestelyjä. Näin ollen myynti tulutetaan aiemmin.

Toimitusehdot

Konsernilla on joitakin myyntejä, joissa käytetään pitkällä välimatkoilla CIP- ja CPT -toimituslausekkeita ja joissa UPM vastaa kuljetuspalvelun järjestämisestä. Näissä tapauksissa tavarat ja kuljetuspalvelu ovat erillisiä suoritevelvoitteita. Sen vuoksi tuotteille allokoitu myyntihinta on tulotettava lastauksen yhteydessä ja kuljetuspalvelu ajan kuluessa, kun palvelu on suoritettu. Aikaisempien laatimisperiaatteiden mukaan koko myynti tulotettiin lastauksen yhteydessä. Laatimisperiaatteiden muutos ei vaikuttanut soveltamisen aloittamisajankohtana UPM:n omaan pääomaan, koska konserni kirjaa tavarantoimitukseen liittyvät kustannukset samanaikaisesti myynnin kanssa.

Esittäminen ja liitetiedot

IFRS 15 mukaan myyntituotot on jaettava ryhmiin, jotka kuvaavat sitä, kuinka taloudelliset tekijät vaikuttavat myyntituottojen ja rahavirtojen luonteeseen, määrään, ajoitukseen ja epävarmuuteen.

Konserni esittää ulkoisen liikevaihdon liiketoiminta-alueittain, koska UPM:n liiketoiminta-alueita koskeva raportointi on yhdenmukaista sen sisäisen raportoinnin kanssa, jota toimitetaan UPM:n toimitusjohtajalle, joka vastaa resurssien kohdistamisesta ja liiketoiminta-alueiden tuloksellisuuden arvioimisesta. Liitetiedot kunkin liiketoiminta-alueen liikevaihtoon sisällyttävistä tavaroista ja palveluista on esitetty edellä tässä julkaisussa.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Konserni on ottanut käyttöön IFRS 9:n, joka korvaa IAS 39 standardin ja sisältää rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen luokittelua, arvostamista ja kirjaamista koskevat vaatimukset, uudet suojauslaskennan vaatimukset sekä uuden rahoitusvarojen arvonalentumisen mallin. IFRS 9 standardin käyttöönotolla ei ollut vaikutusta UPM:n omaan pääomaan soveltamisen aloittamisajankohtana. Alla kuvataan muutokset konsernin laskentaperiaatteissa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

UPM on luokitellut rahoitusvarat ja -velat konsernin liike toimintamallin perusteella IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Ensimmäisenä soveltamispäivänä 1.1.2018 konsernin rahoitusinstrumentit, ottaen huomioon luokittelun muutokset, olivat seuraavat:

	ALKUPERÄINEN LUOKITTELU IAS 39	UUSI LUOKITTELU IFRS 9	ALKUPERÄINEN KIRJANPITOARVO IAS 39 (MILJ. EUROA)	UUSI KIRJANPITOARVO IFRS 9 (MILJ. EUROA)
Rahoitusvarat				
Energiaosakkeet	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	1 974	1 974
Lainat ja muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvarat	21	21
Myyntisaamiset ja muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvarat	1 783	1 783
Suojaukseen käytettävät johdannaiset	Suojaukseen käytettävät johdannaiset	Suojaukseen käytettävät johdannaiset	240	240
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	23	23
Rahoitusvelat				
Lainat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	1 185	1 185
Ostovelat ja muut velat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	1 765	1 765
Suojaukseen käytettävät johdannaiset	Suojaukseen käytettävät johdannaiset	Suojaukseen käytettävät johdannaiset	20	20
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	36	36

Konserni luokitteli omistamansa energiaosakkeet 1.1.2018 "käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat" -rahoitusvarat ryhmään. Energiaosakkeet ovat listaamattomia oman pääoman ehtoisia sijoituksia, jotka ovat luonteeltaan pitkäaikaisia. Uuden luokittelun seurauksena käyvän arvon muutokset kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Saatavat osingot kirjataan tulosvaikuttaisesti. Omaan pääomaan kirjattuja voittoja tai tappioita, mukaan lukien mahdolliset myyntivoitot tai tappiot, ei koskaan uudelleen luokitella tulosvaikuttaisesti. Vaikka luokittelun muutos tehtiin takautuvasti, vertailukausia ei oikaistu soveltamisen aloittamisajankohtana. Luokittelun muutos ei vaikuttanut soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2018 tilinpäätöslukuihin.

Lainat ja saamiset, mukaan lukien myyntisaamiset, arvostetaan jatkossakin jaksotettuun hankintameno-
arvostettavat rahoitusvelat

IFRS 9 ei muuttanut konsernin rahoitusvelkojen luokittelua eikä arvostusta.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

IAS 39 mukaan myyntisaamisten arvonalentumiskirjaus tehtiin, kun oli olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan erääntyneitä saamia. IFRS 9 käyttöönotossa konserni kehitti yksinkertaistetun arvonalentumismallin myyntisaamisten "odotettavissa oleville luottotappioille". Uuden mallin mukaan luottotappiovaraus kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Uusi arvonalentumismalli perustuu tulevaisuuteen suuntautuvaan informaatioon sekä aiempiin kokemuksiin ja nykyisiin odotuksiin. UPM:llä on historiallisesti alhaiset realisoituneet luottotappiot, jotka johtuvat tiukasta luotonvalvontapolitiikasta ja luottovakuutusten käytöstä. Uusi arvonalentumismalli ei vaikuttanut olennaisesti luottotappiovarauksen määrään standardin soveltamisen aloittamisajankohtana.

Suojauksen kustannus

Rahavirran suojauksessa konserni määrittää suojausinstrumentiksi vain termiinisopimuksen spot-osuuden arvon muutoksen eliminoimaan spotkurssin muutoksia suojauskohteessa. IAS 39 mukaan termiinisopimuk-

sen korko-osuuden arvon muutokset kirjattiin suoraan tuloslaskelmaan. IFRS 9 mahdollistaa termiinisopimuksen korko-osuuden arvon muutoksen kirjaamisen omaan pääoman erilliseen erään silloin, kun suojausinstrumentiksi määritellään vain termiinisopimuksen spot-osuus rahavirran suojauksessa. Konserni soveltaa tätä liike-toimeen liittyvissä rahavirran suojauksissa. Omaan pääomaan kirjattu korko-osuus kirjataan tulosvaikuttaisesti samalla kaudella kuin suojattu liike toimi vaikuttaa voittoon tai tappioon. Laatimisperiaatteen muutos vähentää konsernin voiton tai tappion vaihtelua, mutta vaikutuksen ennakoidaan olevan suhteellisen pieni. Konserni teki muutoksen ei-takautuvasti. Vertailukausia ei oikaistu soveltamisen aloittamisajankohtana.

Hyödykejohdannaiset

UPM suojaa sekä sähkön tuotantoon että kulutustaan. UPM:n herkkyys sähkön markkinahinnalle on riippuvainen niin tuotantomäärästä, kulutuksesta kuin suojausasteesta. Pohjoismaisilla ja Keski-Euroopan markkinoilla hintariskiä hallitaan tekemällä sähköjohdannaissopimuksia.

IFRS 9 antaa mahdollisuuden soveltaa suojauslaskentaa entistä useampiin konsernin riskienhallintastrategioihin. Energian hinnan suojaaminen hyödykejohdannaisilla hyöty mahdollisuudesta soveltaa suojauslaskentaa yhteen tai useampaan riskikomponenttiin erikseen tai yhdessä. UPM pitää Suomessa sähkön systeemi- (SYS) ja aluehintaeero (EPAD) tuotteita täydellisinä suojauksina silloin kun ne suojaavat kyseisen alueen sähkön hintariskin komponentteja. Näin ollen valtaosaan aikaisemmin suojauslaskentaa kuulumattomista sähköjohdannaisista voidaan soveltaa IFRS 9:n mukaan suojauslaskentaa 1.1.2018. Tämä muutos pienentää tuloksen volatiliiteettia, koska realisoitumattomien hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman sijasta laajan tuloksen suojausrahastoon. Tehottomuus kirjataan tuloslaskelmaan. Tehottomuutta voi syntyä vain harvoissa tapauksissa.

UPM on päivittänyt riskienhallinnan strategiat, suojausdokumentaation ja tehokkuusarvioinnin periaatteet.

UPM ottaa IFRS 9 suojauslaskennan käyttöön ei-takautuvasti. Vertailukausia ei oikaistu soveltamisen aloittamisajankohtana. Näin ollen, laadintaperiaatteiden muutos ei vaikuttanut UPM:n tilinpäätöslukuihin 1.1.2018.

Muutos IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut

Muutos IFRS 2:een selkeyttää sellaisten osakeperusteisten maksujen kirjanpitoikäisyyttä, joissa on ns. "net settlement feature" ennakoverovelvoitteiden kattamiseksi. UPM:lla on useissa maissa osakepalkkiojärjestelmiä, joissa yhtiöllä on verolakien ja -asetusten mukaan velvollisuus toimittaa ennakonpidätys osakepalkkiojärjestelmästä saadun edun arvosta ja tilittää ennakonpidätys veroviranomaisille käteisvaroina työntekijän puolesta. Velvollisuus siirtää käteisvaroja on johtanut siihen, että tällaiset liiketoimet on aikaisemmin luokiteltu käteisvaroina maksettaviksi. Uusien vaatimusten mukaan konserni luokittelee kyseiset liiketoimet kokonaisuudessaan omana pääomana maksettaviksi liiketoimiksi.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Uusi vuokrasopimusstandardi IFRS 16 Vuokrasopimukset tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla ja korvaa nykyisen IAS 17 -standardin. IFRS 16 määrittelee periaatteet, joiden mukaan vuokrasopimukset kirjataan, arvostetaan, esitetään tilinpäätöksessä ja mitä tietoja niistä annetaan. Uuden standardin seurauksena suurin osa vuokralaisten vuokrasopimuksista merkitään taseeseen sekä vuokrasopimusten luokittelu rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimukseen poistuu. IFRS 16 standardin mukaan taseeseen kirjataan vuokrattu hyödyke (käyttöoikeusomaisuuserä), joka koskee oikeutta käyttää vuokralle otettua omaisuuserää, sekä vuokrasopimusvelka, joka koskee velvoitetta maksaa tulevia vuokramaksuja. Uusi standardi sisältää vain vainaisia helpotuksia koskien lyhytaikaisia vuokrasopimuksia sekä sopimuksia, joissa omaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Vuokralle antajien kirjanpitoikäisyys pysyy melko samankaltaisena verrattuna nykyisen IAS 17 standardin mukaisiin käytäntöihin.

IFRS 16 -käyttöönottoprojekti

Konserni on loppuunsaattamassa vuonna 2016 aloitettua IFRS 16 -käyttöönottoprojektia. Projektia toteutettiin useassa eri vaiheessa, joihin sisältyi muun muassa kirjanpitoikäisyyden määrittäminen, vuokrasopimusten kerääminen sekä arviointi, vuokrasopimusten hallintaan käytettävän ohjelmiston valinta ja käyttöönotto, vuokrasopimuksiin liittyvistä prosesseista ja kontrolloista päättäminen, sekä määrällisen vaikutusanalyysin toteuttaminen. Projektissa on ollut edustajia usealta eri taholta, kuten taloudesta, hankinnasta, kiinteistöistä, tuotantoyksiköistä, rahoituksesta, vero-osastolta, IT-osastolta, investointihallinnasta sekä sijoittajasuhteista. Loppukäyttäjille sekä muille sidosryhmille on järjestetty monia koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia. Vaikutusanalyysi ja jäljellä olevat käyttöönnotossa huomioitavat seikat, kuten vuokrasopimusten hallinnointiin käytettävän tietokannan kehittäminen, datasiirron loppuunsaattaminen, prosessien ja kontrollien tarkistus sekä verkkokurssien laatiminen tullaan saamaan päätökseen vuoden 2018 loppuun mennessä.

Siirtymisperiaate

UPM ottaa uuden standardin käyttöön soveltamalla yksinkertaistettua takautuvaa lähestymistapaa, jolloin vertailukausia ei oikaista. Soveltamalla yksinkertaistettua takautuvaa lähestymistapaa, UPM arvostaa käyttöomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan standardin soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019 ja vastaavasti kirjaa standardin soveltamisen aloittamisesta aiheutuneen vaikutuksen kertyneiden voittovarojen alkusaldon oikaisuksi. UPM määrittää jäljellä olevan vuokra-ajan 1.1.2019 alkaen sekä vastaavasti arvioi jäljellä olevat vuokramaksut vuokra-ajan mukaisesti. Vuokrasopimusten perusteella kirjattava velka arvostetaan nykyarvoon käyttämällä lisäluoton korkoa käyttöönottopäivänä 1.1.2019. Vuokramaksuja määrittäessä otetaan huomioon mahdollisuus jatkaa vuokrakautta, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni tulee hyödyntämään vuokrasopimuksen jatkamisoption. Käyttöoikeusomaisuuserän UPM useimmissa tapauksissa arvostaa määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka. Joitakin poikkeuksia voi kuitenkin olla, mistä johtuen alla esitetty vuokrasopimusvelka on suurempi kuin käyttöoikeusomaisuuserä.

Muutos vähentää konsernin voiton tai tappion vaihtelua ja tehtiin ei-takautuvasti. 26 miljoonan euron ennakoverovelvoite liittyy järjestelyihin, joihin ei ollut syntynyt oikeutta, siirrettiin oman pääoman osakeperusteisten maksujen rahastoon soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2018. Vertailukausia ei oikaistu soveltamisen aloittamisajankohtana.

UPM soveltaa siirtymähetkellä lyhytaikaisia vuokrasopimuksia koskevaa helpotusta kaikkiin omaisuuserien luokkiin. Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ovat sopimuksia, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta, eikä näitä sopimuksia tuoda taseeseen. Käytännön apukeinoja soveltaen UPM ei soveltamisen aloittamisajankohtana uudelleenarvioi aiemmin tehtyjä päätöksiä siitä, onko voimassa oleva sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Lisäksi konserni jättää alkuvaiheen välittömät menot ulkopuolelle arvostaessa käyttöoikeusomaisuuserää soveltamisen aloittamisajankohtana.

Soveltamisen aloittamisajankohtana UPM ei tee oikaisuja jo olemassa oleviin rahoitusleasingisopimusten kirjanpitoarvoihin, jotka ovat käsitelty IAS 17 mukaisesti. Näin ollen konserni kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän sekä vuokrasopimusvelan IFRS 16 vaatimusten mukaisesti.

UPM ei ole tunnistanut merkittäviä vuokrasopimuksia, joissa UPM toimisi vuokralle antajana.

Vaikutusanalyysi

Niin kuin yllä kuvattiin, uuden standardin käyttöönnotolla on vaikutusta konsernin tilinpäätökseen sillä suurin osa muista vuokrasopimuksista tullaan merkitsemään taseeseen käyttöoikeusomaisuuseränä sekä vuokrasopimusvelkana.

Konserni on tehnyt vaikutusanalyysin uuden standardin käyttöönnotosta johtuvasta kvantitatiivisesta vaikutuksesta tilinpäätökseen. Tällä hetkellä arvioitu vaikutus taseen varoihin on noin 450 miljoonaa euroa ja taseen velkaan noin 470 miljoonaa euroa. Luvut sisältävät suurimmat vuokrasopimukset sekä arvion pienemmistä vuokrasopimuksista. Konserni tulee saattamaan pienempiä vuokrasopimuksia koskevan analyysin valmiiksi vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä. Vaikutusanalyysin perusteella suurimmat vuokrasopimukset koostuvat alla olevista vuokrahyödykkeistä:

- Maa-alueet (~30%)
- Voimalaitokset (~28%)
- Kiinteistöt (~28%)

Kiinteistöihin kuuluvat toimistot, tehtaot, terminaalit sekä varastorakennukset. Lisäksi konsernilla on merkittävä määrä yritysautoja.

Julkistetut IAS 17 mukaiset vuokramaksujen vastuusitoumukset kattavat suurilta osilta tulevaisuudessa kirjattavaksi tulevat käyttöomaisuusoikeuserät sekä vuokrasopimusvelat. Raportoidut diskonttaamattomien vuokramaksujen vastuusitoumukset 30.9.2018 ovat 520 miljoonaa euroa.

Uudella standardilla on myös vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, sillä muu vuokrakulu jaetaan poistoihin ja korkokuluihin. Lisäksi, IFRS 16 vaikuttaa konsernin rahavirtalaskelmaan. Velan takaismaksun osuus vuokrista kirjataan rahoituksen rahavirtaan ja koron osuus vuokrista kirjataan liiketoiminnan rahavirtaan. Näin ollen liiketoiminnan rahavirta kasvaa ja rahoituksen rahavirta laskee.

Konserni tulee antamaan enemmän lisätietoja sekä kertomaan siirtymähetken kumulatiivisen vaikutuksen vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

Ne tämän katsauksen kannanotot, jotka eivät koske jo toteutuneita tosiasioita, ovat tulevaisuutta koskevia arvioita. Tällaisia arvioita ovat esimerkiksi odotukset, jotka koskevat markkinoiden kasvua ja kehitystä, kasvua ja kannattavuutta koskevat odotukset sekä lausumat, joissa esiintyy sana "uskoa", "odottaa", "ennakoida", "aavistaa" tai muu vastaava ilmaisu. Koska nämä arviot perustuvat tämänhetkisiin suunnitelmiin ja arvioihin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että todelliset tulokset poikkeavat olennaisesti niitä koskevista kannanotoista. Tällaisia tekijöitä ovat mm. (1) **toiminta-edellytykset**, kuten esim. tuotannon jatkuva onnistuminen ja siitä saatava tehokkuushyöty, tuotantopanosten saatavuus ja kustannukset, tuotekehityksen jatkuva onnistuminen, uusien tuotteiden kysyntä, nykyisten ja tulevien yhteistyöjärjestelyiden onnistuminen, liiketoimintastrategian tai kehityssuunnitelmien tai -kohteiden muuttuminen, konsernin patenttien ja muiden immateriaalioikeuksien tuottaman suojan muuttuminen, edellytysten muuttuminen koskien pääoman saantia hyväksyttävillä ehdoilla; (2) **alan olosuhteet**, kuten esim. tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailutilanne, konsernin tuotteiden maailmanlaajuiset vallitsevat ja tulevat markkinahinnat ja niitä koskevat hinnoittelupaineet, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne, kilpailijoiden mahdolliset uudet kilpailevat tuotteet ja teknologia; ja (3) **yleinen taloudellinen tilanne**, kuten esim. konsernin maantieteellisten päämarkkina-alueiden taloudellinen kasvuaste tai valuuttakurssien ja korkotason muutokset. Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät ja konsernin kustannusrakenne esitellään vuoden 2017 vuosikertomuksen sivulla 123. Riskit ja mahdollisuudet esitellään vuosikertomuksen sivuilla 22–23 sekä riskit ja riskienhallinta sivuilla 102–104.

www.upm.com

UPM-Kymmene Oyj
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
Faksi 02041 5110
info@upm.com
ir@upm.com